

LIGJ
PËR MENAXHIMIN E PAJISJEVE ELEKTRIKE DHE ELEKTRONIKE DHE MBETJEVE TË
PAJISJEVE ELEKTRIKE DHE ELEKTRONIKE (*)

I. DISPOZITAT E PËRGJITHSHME

Neni 1
Lënda e rregullimit

Ky ligj rregullon kërkesat për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetin e njeriut duke parandaluar ose zvogëluar ndikimet negative nga krijimi dhe trajtimi i mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike që duhet të përmbushen gjatë prodhimit të pajisjeve elektrike dhe elektronike, mbledhjes, ripërdorimit, përpunimit dhe asgjësimit, si dhe çështje të tjera për trajtimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike nga operatorët ekonomikë si dhe subjekte të tjerë pjesëmarrës në procedurat e prodhimit dhe trajtimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike.

Neni 2
Zbatimi plotësues i ligjeve të tjera

(1) Dispozitat e Ligjit për Menaxhimin e Mbeturinave do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme për çështjet që lidhen me rregullat dhe mënyrën e menaxhimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike që nuk janë të rregulluara me këtë Ligj.

(2) Me qëllim të rregullimit të çështjeve që kanë të bëjnë me qasjen në informacion në lidhje me mjedisin, pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrje dhe vlerësimin e ndikimit të strategjive, planeve dhe programeve të caktuara në mjedis, dispozitat e Ligjit për mjedisin do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme, përveç nëse rregullohet ndryshe me këtë ligj.

(3) Për rregullimin e çështjeve në lidhje me pajisjet elektrike dhe elektronike dhe mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe organizimin e prodhuesve në operatorë të pavarur ose operatorë kolektivë për zbatimin e përgjegjësisë së zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, duhet të jenë të përshtatshme dispozitat e Ligjit për Përgjegjësinë e Zgjatur të Prodhuesit në Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbetjeve.

(4) Dispozitat e Ligjit për Procedurën e Përgjithshme Administrative do të zbatohen për procedurat e përcaktuara me këtë ligj, përveç nëse rregullohet ndryshe me këtë ligj.

(5) Dispozitat e këtij ligji nuk përjashtojnë zbatimin e rregullave që kanë të bëjnë me sigurinë, shëndetin dhe mbrojtjen higjeno-sanitare, rregulloret e sigurisë, për kimikatet, modelin e produkteve, përveç nëse rregullohet ndryshe me këtë ligj.

(6) Të gjitha masat, standardet dhe objektivat e përcaktuara me këtë ligj do të zbatohen si kërkesa minimale që duhet të përmbushen gjatë menaxhimit të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike.

(7) Nëse një ligj tjetër parashikon masa dhe standarde mjedisore në menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, atëherë

(*) Me kete ligj behet harmonizimi me Direktivën e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 4 korrik 2012 mbi mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike (CELEX nr. 32012L0019), dhe Direktivën 2011/65 / BE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit i 8 qershorit 2011 për kufizimin e përdorimit të disa substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike (nr. CELEX. 32011L0065).

do të zbatohen masa dhe standarde më të rrepta për të mbrojtur mjedisin dhe për të arritur objektivat mjedisorë.

Neni 3 Objektivat e Ligjit

(1) Objektivat themelore të këtij ligji janë:

- zvogëlimi i ndikimit negativ të pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike në mjedis dhe shëndetin e njeriut, dhe
- përmirësimi i standardeve për mbrojtjen e mjedisit nga operatorët ekonomikë gjatë ciklit jetësor të produkteve, veçanërisht në trajtimin, ripërdorimin, përpunimin dhe asgjësimin e mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike.

(2) Përveç qëllimeve themelore nga paragrafi (1) i këtij neni, në pajtim me parimet nga neni 4 i këtij ligji, duhet të arrihen qëllimet e mëposhtme:

- parandalimin e krijimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;
- zvogëlimi i sasisë së mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;
- zvogëlimi dhe kufizimi i përdorimit të substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike;

- sigurimi i një sistemi gjithëpërfshirës për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike (marrja, grumbullimi, ripërdorimi, trajtimi, riciklimi dhe llojet e tjera të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike);

- arritjen e një niveli të lartë të ripërdorimit, riciklimit dhe llojeve të tjera të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike, si dhe zvogëlimin e asgjësimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;

- sigurimin e kushteve të favorshme për krijimin dhe zhvillimin e tregut për ripërdorimin, riciklimin dhe mënyra të tjera të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;

- sigurimi i pozicionit të barabartë në treg të të gjitha njësive ekonomike dhe shmangia dhe heqja e pengesave tregtare që mund të prishin tregun me pajisje elektrike dhe elektronike;
- zvogëlimi i konsumit të energjisë dhe përdorimi i lëndëve të para primare në prodhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike dhe në trajtimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike;

- duke inkurajuar përdorimin e teknikave më të mira në dispozicion të trajtimit, përpunimit dhe riciklimit; dhe

- sigurimi i kushteve për inkurajimin e zhvillimit të eko-dizajnit të produkteve, duke marrë parasysh të gjithë ciklin jetësor të produktit.

Neni 4 Parimet

(1) Në pajtim me qëllimet për mbrojtjen afatgjatë të mjedisit dhe arritjen e ekonomisë qarkore, menaxhimi i pajisjeve elektrike dhe elektronike bazohet në:

1) “parimi i përgjegjësisë së prodhuesit”, sipas të cilit prodhuesi i cili gjatë kryerjes së veprimtarisë së tij krijon dhe kontribuon në gjenerimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike është përgjegjës për marrjen e masave për menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve elektrike dhe elektronike, që do të eliminohen dhe / ose reduktuar në ndikimin negativ përfundimtar të mundshëm në mjedis që ndodh si rezultat i mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike të krijuara nga aktiviteti i saj, duke përfshirë krijimin e kushteve për arritjen e një shkalle të lartë të mbledhjes, ripërdorimit, riciklimit dhe mënyrës tjetër të përpunimit elektrik dhe pajisjet elektronike të mbeturinave, dhe

2) do të përjashtohet “parimi i vlerësimit të ciklit jetësor të produktit”, sipas të cilit prodhuesi i pajisjeve elektrike dhe elektronike është i detyruar të kryejë vlerësimin e ciklit jetësor të pajisjeve elektrike dhe elektronike në një mënyrë që do të përmirësojë performancën mjedisore të pajisjeve ose të zvogëlojë praninë e substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike në pajtim me arritjet shkencore dhe teknike, do të projektohet në një mënyrë që do të kontribuojë në zvogëlimin e mbeturinave të pajisjeve elektrike dhe elektronike në mënyrë që të parandalohen ndikimet negative në mjedis.

(2) Në menaxhimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike, përveç parimeve të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, parimet e përcaktuara në Ligjin për Mjedisin, Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve, Ligjin për Përgjegjësinë e Zgjeruar të Prodhuesit në Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbeturinave do të zbatohet në mënyrë të përshtatshme (këtu e tutje: rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit).

Neni 5 Zbatimi i Ligjit

(1) Dispozitat e këtij ligji zbatohen për kategoritë e mëposhtme të pajisjeve elektrike dhe elektronike:

1. Kategoria 1 - Pajisjet e shkëmbimit të temperaturës;
2. Kategoria 2 - Ekranet, monitorët dhe pajisjet që kanë ekrane më të mëdha se 100 cm²;
3. Kategoria 3 - Llambat;
4. Kategoria 4 - Pajisjet e mëdha (çdo pajisje me një dimension të jashtëm që tejkalon 50 cm, duke përfshirë por pa u kufizuar në: pajisje shtëpiake, teknologji informacioni dhe komunikimi dhe pajisje telekomunikuese, pajisje konsumatore, pajisje ndriçimi, pajisje riprodhimi të tingullit ose piktura, pajisje muzikore, mjete elektrike dhe elektronike, lodra, pajisje sportive dhe rekreative, pajisje mjekësore, instrumente monitorimi dhe kontrolli, shpërndarës automatikë, pajisje për prodhimin e energjisë elektrike). Kjo kategori nuk përfshin pajisjet e përfshira në Kategoritë 1, 2 dhe 3 të këtij paragrafi;
5. Kategoria 5 - Pajisjet e vogla (çdo pajisje në të cilën asnjë dimension i jashtëm nuk është më i madh se 50 cm përfshirë, por pa u kufizuar në: pajisjet shtëpiake, pajisjet e konsumit, pajisjet e ndriçimit, pajisjet e riprodhimit të zërit ose imazhit, pajisjet e muzikës, mjetet elektrike dhe elektronike, lodra, pajisje sportive dhe rekreative, pajisje mjekësore, instrumente monitorimi dhe kontrolli, shpërndarës automatikë, pajisje për prodhimin e energjisë elektrike). Kjo kategori nuk përfshin pajisjet e përfshira në Kategoritë 1,2,3 dhe 6 të këtij paragrafi dhe
6. Kategoria 6 - Teknologji e vogël informacioni-komunikimi dhe pajisje telekomunikuese (çdo pajisje në të cilën asnjë dimension i jashtëm nuk duhet të jetë më i madh se 50 cm).

(2) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen gjithashtu për mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike nga produktet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen për të gjitha produktet e përdorura të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, të klasifikuara në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni.

(4) Dispozitat e këtij ligji do të zbatohen gjithashtu për lloje të caktuara të produkteve të shpërndara në listën e produkteve nga paragrafi (5) i këtij neni që i përkasin kategorive të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni (në tekstin e mëtejshëm: llojet e pajisjeve).

(5) Ministri që drejton organin e administratës shtetërore përgjegjës për punët e mjedisit (në tekstin e mëtejshëm: organi i mjedisit) përshkruan listën e produkteve që i përkasin kategorive nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 6 Përrjashtim nga zbatimi i Ligjit

Dispozitat e këtij ligji nuk zbatohen për:

1. pajisjet elektrike dhe elektronike të destinuara për mbrojtjen e interesave thelbësore të sigurisë së shtetit, përfshirë armët, municionet dhe materialin ushtarak, të destinuara për qëllime të veçanta ushtarake;

2. Pajisjet që janë projektuar dhe instaluar posaçërisht si pjesë e një lloji tjetër të pajisjeve që përjashtohen nga ose nuk i përkasin kategorive të pajisjeve nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji dhe të cilat mund të përmbushin funksionin e saj vetëm nëse janë pjesë e asaj pajisje;

3. llambë me ndezës (tel i nxehtë);

4. pajisjet e krijuara për t'u dërguar në hapësirë;

5. mjete të mëdha stacionare industriale;

6. instalime të mëdha fikse, përveç pajisjeve që nuk janë projektuar dhe instaluar posaçërisht si pjesë e atyre instalimeve;

7. automjete të pasagjerëve ose të mallrave, me përjashtim të automjeteve elektrike me dy rrota të cilat nuk janë të homologuara;

8. mekanizmi i lëvizshëm jo-rrugor që është në dispozicion vetëm për qëllime profesionale;

9. pajisje e cila është krijuar posaçërisht dhe ekskluzivisht për t'u përdorur në qëllime kërkimi dhe zhvillimi, e cila është në dispozicion vetëm në bazë të shkëmbimit të biznesit vetëm midis subjekteve të biznesit;

10. pajisjet mjekësore dhe pajisjet mjekësore diagnostike in-vitro që pritet të jenë ngjitëse para përfundimit të ciklit të përdorimit, si dhe pajisjet aktive mjekësore për implantim.

Neni 7 Përkufizimet

(1) Disa terma të përdorur në këtë ligj kanë këtë kuptim:

1) **“Pajisje elektrike dhe elektronike”** janë pajisjet funksionimi i duhur i të cilave varet nga rryma elektrike ose fushat elektromagnetike, si dhe pajisjet e destinuara për prodhimin, transmetimin dhe matjen e atyre rrymave dhe fushave, të klasifikuara në një nga kategoritë nga neni 5 paragrafi (1)) të këtij ligji dhe është menduar për përdorim nën tension që nuk i kalon 1.000 volt për rrymën alternative dhe 1500 volt për rrymën e drejtpërdrejtë (në tekstin e mëtejshëm: pajisje);

2) **“Mbetje e pajisjeve elektrike dhe elektronike”** janë mbeturinat e pajisjeve elektrike dhe elektronike të në pajtim me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve, duke përfshirë të gjithë përbërësit, nën-montimet dhe materialet e konsumit dhe materialet që janë pjesë e produktit në kohën e asgjësimit (në tekstin e mëtejshëm: pajisjet e mbeturinave);

3) **“Mbeturinat e pajisjeve shtëpiake”** janë mbetjet e pajisjeve të gjeneruara në familje, si dhe mbetjet e pajisjeve të gjeneruara nga industria, komerciale, institucionale, artizanale, shërbime dhe aktivitete të tjera, të cilat për shkak të llojit dhe sasisë janë të ngjashme me mbetjet e pajisjeve nga mbetjet shtëpiake. Pajisjet e përdorura nga familjet dhe përdoruesit jo-shtëpiake në çdo rast do të konsiderohen si mbeturina shtëpiake;

4) **“Mbetjet e Pajisjeve të mbetura”** është një barrë mjedisore e shkaktuar nga mbetjet e pajisjeve të gjeneruara nga pajisjet që janë hedhur në treg deri më 1 janar 2013;

5) **“Vegla të mëdha të palëvizshme industriale”** është një grup i madh makinerish, pajisjesh dhe / ose pjesësh që punojnë së bashku për një qëllim specifik, i cili montohet përgjithmonë në një vend të caktuar dhe që mund të çmontohet vetëm nga persona të trajnuar profesionalisht që punojnë me pajisje të tilla, dhe përdoret dhe mirëmbahet nga persona të trajnuar profesionalisht në një fabrikë të prodhimit industrial ose në një objekt kërkimi dhe zhvillimi;

6) **“Instalim i madh fiks”** është një kombinim i madh i disa llojeve të pajisjeve, ose pajisjeve të tjera që janë mbledhur, mbledhur dhe çmontuar nga persona të trajnuar profesionalisht;

- janë të destinuara për përdorim të përhershëm si pjesë e një ndërtese ose ndërtimi i një vendi të paracaktuar dhe të destinuar, dhe

- mund të zëvendësohet vetëm me të njëjtën pajisje të projektuar posaçërisht.

7) **“Makineri lëvizëse jo-rrugore”** është një makinë me një burim energjie të integruar, funksionimi i së cilës kërkon lëvizje ose lëvizje të vazhdueshme ose gjysmë të vazhdueshme midis një serie vendndodhjesh fikse të punës, gjatë operimit;

8) **“Pajisje mjekësore”** do të thotë pajisje mjekësore ose shtesë siç përcaktohet nga rregulloret në fushën e shëndetit;

9) **“Pajisje mjekësore diagnostike in vitro”** do të thotë pajisje diagnostikuese ose pajisje ndihmëse, siç përcaktohet nga rregulloret në fushën e shëndetit;

10) **“Pajisje mjekësore aktive e implantueshme”** nënkupton një pajisje mjekësore aktive të implantueshme mjekësore siç përcaktohet nga rregulloret në fushën e shëndetit;

11) **“Vënia në dispozicion në treg”** është çdo furnizim i produktit për shpërndarje, konsum ose përdorim në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore gjatë tregtimit, në këmbim të pagesës ose falas;

12) **“Vendosja e pajisjeve në treg”** është veprimtari e vendosjes së parë të produktit në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore mbi baza profesionale;

13) **“Prodhues”** nënkupton çdo person juridik ose person fizik, i cili pavarësisht nga mënyra në të cilën shet, përfshirë shitjen me anë të komunikimit në distancë e cila rregullohet nga rregulloret për mbrojtjen e konsumatorëve në lidhje me kontratat e lidhura në distancë:

- është themeluar në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe prodhon pajisje nën emrin ose markën e vet tregtare ose i ka dizenuar ose prodhuar pajisjet dhe i shet me emrin ose markën e vet në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore;

- ka selinë e saj të regjistruar në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe rishet në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore, nën emrin ose markën e vet tregtare, pajisjet e prodhuara nga një prodhues tjetër, me kusht që shitësi të mos konsiderohet prodhues nëse marka origjinale e prodhuesit është renditur në pajisje, siç është dhënë në alinenë një të këtij neni;

- ka selinë e saj në Republikën e Maqedonisë Veriore dhe për shkak të kryerjes së aktivitetit të saj importon pajisje për vendosjen në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore ose

eksporton pajisje jashtë saj. Një prodhues do të konsiderohet një prodhues i cili si përdorues i fundit për nevojat e tij ka importuar pajisje pa ndërmjetës, si dhe një person juridik ose fizik që importon pajisje të përdorura dhe i hedh ato në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore;

- është themeluar në një vend tjetër dhe shet pajisje me anë të komunikimit në distancë drejtpërdrejt me familjet ose përdoruesit e tjerë ndryshe nga amvisëritë në Republikën e Maqedonisë Veriore.

Një prodhues nuk do të konsiderohet personi që siguron vetëm mbështetje financiare nën ose në pajtim me ndonjë marrëveshje financiare përveç nëse ai gjithashtu vepron si prodhues në kuptimin e nënpikave 1, 2, 3 dhe 4 të kësaj pike.

14) **“Prodhues i vogël”** është personi juridik ose fizik që vendos në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore ose si përdorues i fundit importon mallra pa ndërmjetësim referuar në nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji, në një sasi jo më të madhe se sa specifikohet në nenin 31 të këtij ligji; gjatë një viti kalendarik;

15) **“Tregtar”** është çdo person juridik ose fizik që vë pajisjet në dispozicion në treg në zinxhirin e furnizimit. Një tregtar në të njëjtën kohë mund të jetë prodhues në pajtim me pikën 13 të këtij neni.

16) **“Përdorues i fundit”** është një person fizik ose juridik, konsumator, i cili për nevojat e tij, dhe jo për shitje, merr pajisje nga të cilat gjenerohen mbeturina pajisjesh pas përdorimit dhe të cilat ai i hedh, dëshiron t'i hedhë ose kërkohet të e hedh jashtë;

17) **“Operatorë ekonomikë”** në lidhje me pajisjet elektrike dhe elektronike janë personat juridikë ose fizikë të cilët gjatë kryerjes së veprimtarisë së tyre në menaxhimin e pajisjeve dhe mbetjeve të pajisjeve, mund të jenë prodhues, tregtar dhe / ose pronar; .

18) **“Operatori i instalimit të përpunimit të mbeturinave të pajisjeve “** është një person juridik që ka një leje të përshtatshme për trajtimin dhe / ose përpunimin e mbeturinave të pajisjeve, në pajtim me Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve, ku kryhen operacione për trajtim dhe / ose ripërdorim, riciklim, dhe llojet e tjera të përpunimit të mbetjeve të pajisjeve;

19) **“Grumbullues i mbeturinave”** është personi juridik ose fizik që mbledh, ruan përkohësisht dhe ruan mbeturinat e pajisjeve shtëpiake në pajtim me këtë ligj në tekstin e mëtejshëm: mbledhësi);

20) **“Vendi i mbledhur”** është një objekt ose pjesë e një objekti, të menaxhuar nga një koleksionist, i rregulluar për grumbullim të veçantë dhe ruajtje dhe ruajtje të përkohshme, si dhe aktivitete të tjera, para transferimit të tij në një instalim për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave. Vendi i montimit mund të jetë gjithashtu pjesë e instalimit të përpunimit;

21) **“Nxjerrja”** në kuptim të këtij ligji është çdo procedurë e trajtimit manual, mekanik, kimik ose metalurgjik të mbetjeve të pajisjeve që nxjerr substanca të rrezikshme, përzierje dhe përbërës që janë në një rrjedhë të njohur, ose janë një pjesë e njohur e një rrjedhe të caktuar në shkallën e trajtimit. Një substancë, përzierje ose përbërës bëhet një rrjedhë e njohur nëse mund të identifikohet duke monitoruar për të konfirmuar trajtimin e sigurt mjedisor;

22) **“Marrëveshje financimi”** nënkupton çdo marrëveshje për kredi, qira, qira ose shitje të pagesës së shtyrë ose marrëveshjes në lidhje me ndonjë pajisje, qofshin kushtet e asaj marrëveshjeje, ose ndonjë marrëveshje shtesë që parashikon transferimin e pronësisë së asaj pajisjet do të ndodhin ose mund të ndodhin;

23) **“Material homogjen”** është një material i cili në të gjitha pjesët e tij ka të njëjtën përbërje ose material, i cili përbëhet nga një kombinim i materialeve të cilat nuk mund të ndahen nga njëra-tjetra me procedura mekanike si petëzimi, prerja, thërrmimi, bluarja ose gërryesi procedurat;

24) **“Formulari i identifikimit dhe transportit”** është një dokument shoqëruar që plotësohet dhe dorëzohet, gjatë çdo transporti dhe transferimi të mbetjeve në vend, në pajtim me rregulloret për administrimin e mbetjeve;

25) **“Pronar”**, është personi juridik ose fizik i cili duke kryer veprimtarinë e tij të regjistruar krijon në mënyrë të përhershme ose të përkohshme dhe / ose zotëron pajisje mbeturinash (siç janë shërbimet për riparimin e pajisjeve elektrike dhe elektronike). Si mbajtës, në kuptim të këtij ligji qytetarët ose familjet nuk konsiderohen.

26) **“Marrëveshje vullnetare”** është një marrëveshje zyrtare që ka klauzola ekzekutive të lidhura midis organizatave që përfaqësojnë interesa të caktuar të operatorëve ekonomikë dhe grupeve të operatorëve ekonomikë të mbuluar nga ky ligj nga njëra anë, dhe autoritetit mjedisor ose qeverisë nga ana tjetër, për të arritur qëllime më të larta se sa qëllimet e parashikuara në këtë ligj, i cili është i hapur për qasje për të gjithë personat juridikë dhe individë që dëshirojnë të plotësojnë kushtet e përcaktuara në kontratë.

(2) Për nevojat e këtij ligji, përkufizimet e Ligjit të Menaxhimit të Mbeturinave do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme për termat e përdorur në këtë ligj, të cilat i referohen mbeturinave, mbetjeve të rrezikshme, menaxhimit të mbeturinave, qendrës së grumbullimit, mbledhjes, grumbullimit të veçantë, depozitimit, parandalimi, ripërdorimi, trajtimi, përpunimi, përgatitja e ripërdorimit, riciklimi, asgjësimi, importi, organi profesional dhe organi mjedisor.

(3) Për nevojat e këtij ligji, përkufizimet e Ligjit për Përgjegjësinë e Zgjeruar të Prodhuesit për Menaxhimin e Rrjedhave të Veçanta të Mbetjeve, të cilat i referohen shprehjeve për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit, operatorit kolektiv dhe operatorit të pavarur, do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme.

II. PLANIFIKIMI, PROJEKTIMI DHE PËRMBUSHJA E KËRKESAVE PËR MBROJTJEN E MJEDISIT DHE SHPËRNDARJEN E PAJISJEVE NË TREG

Neni 8 Dizajnimi i pajisjeve

(1) Prodhuesi i pajisjeve dhe prodhuesi i materialeve dhe përbërësve të pajisjeve janë të detyruar që gjatë projektimit, dizajnit dhe prodhimit të pajisjeve të marrin masa dhe aktivitete që sigurojnë:

1) të zvogëlojë përdorimin e substancave të rrezikshme në masën minimale të mundshme dhe

2) lehtësoj çmontimin, ripërdorimin, riciklimin dhe mënyrë tjetër të përpunimit të pajisjeve të mbeturinave, përbërësve të tyre dhe materialeve të instaluar.

(2) Kur dizajnojnë, projektojnë dhe prodhojnë pajisje, prodhuesit duhet gjithashtu të marrin parasysh kërkesat për eko-dizajn të produkteve me efikasitet energjetik që mundësojnë ripërdorimin dhe përpunimin.

(3) Prodhuesi nuk duhet, me një dizajn të veçantë të pajisjeve, përbërësve dhe materialeve të saj ose me procedurat e prodhimit, të parandalojë ri-përdorimin e pajisjeve, përveç nëse ai model ose ato procedura të prodhimit nuk ofrojnë një avantazh të rëndësishëm për mbrojtjen e mjedisit dhe / ose sigurinë kur përdorni pajisjet.

Neni 9 Ndalimet dhe kufizimet në përdorimin e substancave të rrezikshme në pajisje

(1) Është e ndaluar të vendoset në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore pajisje nga kategoritë nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, duke përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë për riparimin, ripërdorimin, rinovimin e funksionit të tyre ose për rritjen e kapaciteti, i cili përmban (Pb), mërkur (Hg), kadmium (Cd), krom gjashtëvalent (Cr + 6), bifenile polibromuara (PBB) dhe eter

difenil polibrominuar (PBDE) më shumë se përqendrimet e masës maksimale të lejueshme në materiale homogjene në pajtim me paragrafin (2) të këtij neni.

(2) Përqendrimet maksimale të lejuara të substancave të rrezikshme të përmendura në paragrafin (1) të këtij ligji, të cilat mund të tolerohen në masën e materialeve homogjene, si dhe sasinë e lejuar dhe llojet e substancave të rrezikshme të përjashtuara nga ndalimi i referuar në paragrafin (1) të këtij neni, në lidhje me produktet mjekësore dhe instrumentet për monitorimin dhe kontrollin, kabllot, pjesët rezervë për riparim, ripërdorim, ripërtëritjen e funksionit ose për të rritur kapacitetin e pajisjeve, përcaktohet nga ministri që drejton organin të mjedisit.

(3) Për të përmbushur kërkesat e përmendura në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, prodhuesi duhet të kryejë kontrollin e brendshëm të prodhimit, të përgatisë dokumentacionin e nevojshëm teknik, me të dhëna për substancat e rrezikshme dhe të zhvillojë një procedurë të pajtimsë.

(4) Përmbushja e kërkesave të përmendura në paragrafin (3) të këtij neni, rregullat dhe kushtet për vendosjen në treg dhe zbatimin e procedurës për vlerësimin dhe miratimin e konformitetit, organi vlerësues, përdorimi i markës së konformitetit, dokumentacioni teknik si provë e konformitetit, rregullohen nga Ligji për Sigurinë e Produkteve.

Neni 10

Kërkesat e shënjitimit të pajisjeve

(1) Në mënyrë që të minimizohet asgjësimi i mbeturinave të pajisjeve si mbeturina të parentitura komunale dhe për të mundësuar mbledhjen e tyre të veçantë, prodhuesi është i detyruar të sigurojë një shenjë të qartë të dukshme, të lexueshme dhe të pashlyeshme në pajisjet që vendos në treg për mbledhjen e veçantë të mbeturinave të pajisjeve.

(2) Nëse marka e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni nuk mund të vulozet në vetë pajisjet, për shkak të madhësisë ose përdorimit specifik të saj, ajo do të vendoset në paketim, në udhëzimet e përdorimit ose në lista e garancisë së pajisjeve.

(3) Emri i prodhuesit, d.m.th marka e tij tregtare duhet të jetë qartë i dukshëm në mbishkrimin e bashkangjitur në pajisje, si dhe të dhënat kur pajisja vendoset në treg.

(4) Forma dhe përmbajtja e shënjitimit, si dhe mënyra e shënjitimit të pajisjeve nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohet nga Ministri që udhëheq me organin e mjedisit.

III. MENAXHIMI I MBETURINAVE TË PAJISJEVE

Neni 11

Detyrimet e prodhuesit për menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve shtëpiake

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë dhe organizojë një sistem për mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve shtëpiake, kur pritja e kthimit dhe mbledhja e mbeturinave të pajisjeve shtëpiake kryhet në një mënyrë që përdoruesit përfundimtar dhe tregtari që merr përsipër mbeturinat e pajisjeve shtëpiake ta kthejë atë falas në mënyrë, që të veprojë më tej dhe arritjen e objektivave për mbledhjen dhe përpunimin e mbeturinave të pajisjeve, në pajtim me këtë ligj.

(2) Kur përcaktohet numri dhe vendosja e vendeve për grumbullimin e mbeturinave të pajisjeve nga familjet, numri i banorëve në vendin e duhur duhet të merret parasysh dhe sistemi i grumbullimit duhet të sigurojë të paktën një vend grumbullimi për 30,000 mijë banorë. Për

vendbanimet me 2000 banorë ose më pak se 30,000 banorë, organizohen lokacione të posaçme të përcaktuara përkohësisht.

(3) Kur përcaktohet numri dhe vendndodhja e vendeve për grumbullim të veçantë, numri dhe vendet për grumbullimin e mbeturinave të pajisjeve duhet të merren parasysh.

(4) Futja e sistemit të grumbullimit nuk duhet të pengojë funksionimin e sistemeve ekzistuese për mbledhjen e mbeturinave komunale dhe për mbledhjen e veçantë të rrymave të tjera të mbeturinave.

(5) Detyrimet e përmendura në paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni mund të përmbushen nga prodhuesi si një operator i pavarur ose përmes një operatori kolektiv, në pajtim me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit.

Neni 12

Ndalimi për braktisjen e mbeturinave të pajisjeve

Është e ndaluar braktisja e mbeturinave të pajisjeve ose t'i dorëzoni ato si pjesë e mbeturinave të parenditura komunale.

Neni 13

Detyrimet e tregtarit për kthimin dhe mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve nga amvisëritë

(1) Kur i shet pajisje përdoruesit përfundimtar, tregtari është i detyruar të marrë mbeturina paisjesh nga amvisëritë pa pagesë nëse dëshiron t'i kthejë ato dhe nëse sipas funksionit dhe klasifikimit të tij hyn në kategoritë nga neni 5 paragrafi (1) të këtij ligji. Dhe ka të njëjtin funksion me pajisjet e shitura, dhe numri i pjesëve të mbeturinave të pajisjeve është i barabartë me numrin e pjesëve të pajisjeve të shitura (sistemi një në një).

(2) Nëse tregtari kryen shpërndarjen shtëpiake të pajisjeve, ai është i detyruar t'i ofrojë përdoruesit përfundimtar mbledhjen falas të mbeturinave të pajisjeve nga amvisëritë nga vendi i dorëzimit, të paktën për të njëjtin numër të pajisjeve me të njëjtin klasifikim dhe funksion, nëse e njëjta dëshiron ta kthejë atë.

(3) Tregtari i cili ka një dyqan me pakicë me sipërfaqe mbi 400 m² është i detyruar të sigurojë hapësirë (në ndërtesën e hapësirës së shitjes ose në afërsi të saj) për mbledhjen falas të mbeturinave të pajisjeve nga familjet me madhësi të jashtme deri në 25 cm dhe pa ndonjë detyrim për të blerë pajisje të ngjashme nga përdoruesi përfundimtar. Hapësira duhet të jetë e arritshme për publikun, dhe e shënuar në mënyrë të tillë që të mundësojë shenja të dukshme qartë të vendndodhjes së saj në një vend të dukshëm.

(4) Tregtari në zonën e tij të shitjes, si dhe në faqen e tij të internetit, në internet, materiale të shtypura të marketingut për shitje është i detyruar të tregojë informacione për përdoruesin përfundimtar në lidhje me mundësinë e kthimit të mbeturinave të pajisjeve nga familjet, si dhe detyrimin e tij për të marrë përsipër.

(5) Tregtari është i detyruar t'ia dorëzojë mbeturinat e pajisjeve të grumbulluara nga familjet, pa pagesë, një koleksionisti ose një instalimi për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve, të cilat janë pjesë e një sistemi të operatorit kolektiv ose të pavarur me formulare identifikimi dhe transporti në pajtim me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve.

(6) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë mbledhjen e rregullt të mbeturinave të pajisjeve nga familjet nga tregtari aq shpesh në mënyrë që mbeturinat e pajisjeve të mos grumbullohen.

(7) Tregtari nuk duhet të ketë leje për vendet për marrjen e kthimit të mbeturinave të pajisjeve mbledhura nga familjet në mjediset e tyre të biznesit, në pajtim me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(8) Tregtari, në mënyrë të pavarur ose në marrëveshje me prodhuesin, mund të marrë masa për të inkurajuar përdoruesit përfundimtarë të kthejnë mbeturinat e pajisjeve në mënyrë që të rrisin pjesëmarrjen në mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve, të lehtësojnë procesin e ripërdorimit dhe përpunimit duke ofruar zbritje gjatë blerjes produkte të reja, ose stimuj të tjerë.

(9) Pajisjet e mbetjeve që merren dhe grumbullohen nga tregtari do të llogariten në qëllimet kombëtare për mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve të përmendura në nenin 22 të këtij ligji.

(10) Tregtari për përmbushjen e detyrimeve nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, lidh një marrëveshje me një operator të pavarur ose kolektiv me një kohëzgjatje prej të paktën një viti në pajtim me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit.

Neni 14

Marrja e mbeturinave të pajisjeve të amvisërive nga tregtari

(1) Tregtari është i detyruar të sigurojë hapësirë ose vend për kthimin e mbeturinave të pajisjeve nga amvisëritë të përdoruesit e fundit, në pajtim me nenin 13 të këtij ligji, në hapësirën e tij të shitjes ose në një vend tjetër për marrjen në dorëzim.

(2) Tregtari, në marrëveshje me prodhuesin, mund të lejojë kthimin e mbeturinave pajisjeve shtëpiake në vend të mbledhjes, të cilat sigurohen nga prodhuesi, në mënyrë të pavarur ose të përmes një operatori kolektiv.

(3) Disponueshmëria e vendeve të tilla nuk do të ndikojë në detyrimet e tregtarit nga neni 13 i këtij ligji.

Neni 15

Refuzimi për të pranuar mbeturinat e pajisjeve

(1) Tregtari mund të refuzojë të marrë mbeturinat e pajisjeve shtëpiake nga përdoruesi përfundimtar nëse:

- mbetjet e pajisjeve nga përdoruesi përfundimtar nuk përmbajnë përbërësit themelorë;
- pajisjet përmbajnë lloje të tjera të mbeturinave përveç mbeturinave të pajisjeve, ose
- mbeturinat e pajisjeve janë aq të dëmtuara ose të ndotura sa që për shkak të substancave të rrezikshme që ato përmbajnë, ato rrezikojnë mjedisin dhe shëndetin e njeriut.

(2) Nëse tregtari refuzon të marrë mbeturinat e pajisjeve shtëpiake për shkaqet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, ai është i detyruar të informojë përdoruesin përfundimtar për një qendër grumbullimi, pikë grumbullimi ose instalim për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve, ku përdoruesi përfundimtar mund të dorëzojë mbetjet e pajisjeve.

Neni 16

Evidenca si përgjegjësi e tregtarit

(1) Tregtari është i detyruar të mbajë evidencë për sasinë e sekuestruar dhe grumbulluar të mbeturinave të pajisjeve të dorëzuara nga amvisëritë, sipas llojit dhe kategorive nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, për menaxhim të mëtejshëm, në një formularë të veçantë sipas paragrafit (5) të këtij neni.

(2) Regjistrimet e mbajtura nga tregtari duhet të jenë të vendosura në ambientet e biznesit, në të cilat kryhet tregtia dhe duhet të jenë në dispozicion në çdo kohë për organet kompetente të inspektimit të përmendura në nenin 44 të këtij ligji.

(3) Tregtari është përgjegjës për gjithëpërfshirjen dhe saktësinë e të dhënave të raportuara nga regjistrat.

(4) Tregtari është i detyruar të sigurojë një konfirmim me shkrim nga prodhuesi nga i cili siguron pajisjet se ai është pjesë e një operatori të pavarur ose kolektiv të menaxhimit të mbeturinave, dmth një konfirmim që prodhuesi ka paguar tarifën e përmendur në nenin 36 të këtij ligji.

(5) Ministri që udhëheq me organin për mjedisin përshkruan formën dhe përmbajtjen e formularit për mbajtjen e regjistrave nga paragrafi (1) i këtij neni.

Neni 17

Detyrimet për përdoruesit përfundimtar

(1) Përdoruesi përfundimtar është i detyruar t'ia kthejë mbeturinat e pajisjeve nga amvisëritë tregtarit, t'ia dorëzojë atë një koleksionisti në një qendër grumbullimi ose një vendi tjetër për grumbullim dhe mbledhje, të përcaktuar në nivelin lokal ose rajonal.

(2) Përdoruesi përfundimtar është i detyruar të dorëzojë mbeturinat e pajisjeve që nuk janë mbeturina të pajisjeve nga amvisëritë të prodhuesi ose personi juridik që ka licencë të përshtatshme, në pajtim me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave, në pajtim me nenin 26 të kësaj Ligji

(3) Para se të dorëzojë mbetjet e pajisjeve, përdoruesi përfundimtar është i detyruar ta mbledhë atë dhe ta ruajë veçmas, në mënyrë që të mos përzihet me llojet e tjera të mbeturinave dhe të mos jenë të vogla ose të shkatërrohen ose ndoten me substanca të tjera të rrezikshme, me të cilat ripërdorimi ose përpunimi i tij do të çaktivizohej.

(4) Pajisjet shtëpiake që janë aq të dëmtuara, për shkak të të cilave substancat e rrezikshme që përmbahen në të, rrezikojnë ose mund të rrezikojnë mjedisin dhe shëndetin e njeriut, dmth. ka mbetur pa përbërësit më të rëndësishëm, ose është i ndotur me lloje të tjera të mbeturinave, përdoruesi përfundimtar është i detyruar ta dorëzojë atë në një qendër grumbullimi, pika grumbullimi ose instalim për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve në pajtim me këtë ligj.

Neni 18

Përfshirja në një sistem të operatorit të pavarur ose kolektiv

(1) Personat juridikë dhe fizikë, nëse gjatë kryerjes së veprimtarisë së tyre të regjistruar herë pas here krijojnë dhe / ose posedojnë mbeturina pajisjesh, janë të detyruar ta mbledhin atë veçmas nga mbetjet komunale ose llojet e tjera dhe t'ua dorëzojnë mbledhësve të mbeturinave instalim për përpunimin e pajisjeve që ka një leje në pajtim me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(2) Personat juridikë dhe personat fizikë nga paragrafi (1) i këtij neni mund të përfshihen në sistemin e mbledhjes së mbeturinave të pajisjeve duke zbatuar masat dhe aktivitetet në lidhje me:

- sigurimin e hapësirës dhe kontejnerëve të duhur për mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve;

- postimi i njoftimeve dhe informacioneve për përdoruesit e fundit nga neni 30 i këtij ligji.

(3) Operatori i pavarur kolektiv dhe entitetet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni do të lidhin një marrëveshje për mbledhjen dhe / ose përpunimin e mbeturinave të pajisjeve.

(4) Subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni janë të detyruara të dorëzojnë pajisjet e grumbulluara të mbeturinave pa ndryshuar ato, mbledhësve dhe / ose transportuesit ose instalimit

të pajisjeve të përpunimit të mbeturinave, të cilat janë pjesë e sistemit të operator kolektiv ose i pavarur; me formularë identifikimi dhe transporti në pajtim me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve.

(5) Subjektet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni do të kenë licencë në pajtim me rregulloret për administrimin e mbeturinave për aktivitetet e përmendura në paragrafin (2) të këtij neni.

Neni 19

Detyrimet e kryetarit të komunës

(1) Kryetari i komunës, komunave në qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit është i detyruar të organizojë mbledhjen e veçantë të mbeturinave të pajisjeve nga amvisëritë, të organizojë mbledhjen e tyre nga një ofrues i autorizuar i shërbimeve të grumbullimit, të përcaktojë dhe organizojë mbledhjen pikat për grumbullimin e veçantë të qendrave të pajisjeve për grumbullimin e mbeturinave ose vendndodhjeve të tjera të vendosura përkohësisht në të gjithë territorin e komunës, komunat në Qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit, ku përdoruesit përfundimtarë do të jenë në gjendje të lënë pajisjet shtëpiake falas .

(2) Gjatë përcaktimit të vendndodhjeve të qendrave të grumbullimit, duhet të merret parasysh numri i banorëve në vendbanim, ku të sigurohet së paku një qendër grumbullimi në nivelin komunal, dmth të paktën një qendër grumbullimi për të paktën 30,000 banorë .

(3) Qendrat e grumbullimit të përmendura në paragrafin (2) të këtij neni përfshijnë vendet ekzistuese dhe vendet për pranimin e fraksioneve të grumbulluara veçmas të mbetjeve komunale, nëse këto vende plotësojnë kushtet e përcaktuara me këtë ose një ligj tjetër.

(4) Për mbledhjen e veçantë të përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, dhe në qendrat e grumbullimit ose vendndodhje të tjera të përcaktuara përkohësisht, operatori kolektiv dhe / ose operatori i pavarur mund të bashkëfinancojnë mbledhjen plotësisht ose pjesërisht, e cila kryhet në pajtim me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit si dhe të bashkëpunojë me ofruesin e autorizuar të shërbimit për mbledhjen e mbeturinave të pajisjeve nga amvisëritë në nivelin rajonal ose komunal.

(5) Mbeturinave të pajisjeve të mbledhura veçmas në vendet e caktuara nga paragrafi (1) i këtij neni do t'i dorëzohen operatorit të pavarur ose operatorit kolektiv në bazë të marrëveshjes me kryetarin e komunës, komunën e Shkupit dhe Qyteti i Shkupit, përkatësisht njësitë organizative për menaxhimin rajonal të mbeturinave të themeluara në pajtim me Ligjin e Menaxhimit të Mbetjeve.

(6) Kontrata e përmendur në paragrafin (5) të këtij neni rregullon gjithashtu detyrimet e ndërsjella dhe çështje të tjera me interes të palëve kontraktuese, në pajtim me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit.

(7) Kontrata nga paragrafi (5) i këtij neni do të lidhet për një periudhë prej të paktën një viti.

(8) Njësitë organizative për menaxhimin rajonal të mbeturinave nga paragrafi (5) i këtij neni dhe komunat, komunat në qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit janë të detyruar të informojnë publikun për adresat e qendrave të grumbullimit në territorin e komunës, komunat në qytetin e Shkupit dhe Qytetin e Shkupit i përfshirë në sistemin e menaxhimit të mbeturinave të pajisjeve ose për vendndodhjen e pikave të grumbullimit.

Neni 20

Kërkesat për grumbullimin, magazinimin dhe transportimin e pajisjeve të mbetjeve

(1) Mbetjet e pajisjeve mblidhen veçmas nga llojet e tjera të mbetjeve dhe përparësi duhet t'u jepet mbetjeve të pajisjeve për shkëmbimin e temperaturës që përmbajnë substanca që

shkatërrojnë ozonin dhe gaze serrë të fluorizuar, pajisje ndriçimi që përmbajnë merkur dhe panele fotovoltaike si dhe pajisje të vogla nga kategoritë 5 dhe 6 nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji.

(2) Operatori individual dhe operatori kolektiv janë të detyruar, në Programin për përgjegjësi të zgjatur të prodhuesit për mbeturina të veçanta, i cili përgatitet në pajtim me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit për të siguruar masa dhe aktivitete të veçanta me përparësi para mbledhja e veçantë e mbeturinave (mbeturinave).

(3) Grumbullimi, si transport i pajisjeve të grumbulluara të mbetjeve, në një mënyrë që do të mundësojë, një vëllim më të madh të përgatitjeve për ripërdorimin e të gjithë produktit, ripërdorimin e pjesëve nga pajisjet e mbeturinave, përpunimin dhe riciklimin e pjesës më të madhe të mundësojë tërheqjen e substancave të rrezikshme në pajtim me kërkesat e nenit 21 paragrafi (6) të këtij ligji.

(4) Për transportin e pajisjeve të mbeturinave nga paragrafi (3) i këtij neni, ata duhet të plotësojnë dhe dorëzojnë formularët e identifikimit dhe transportit në pajtim me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave, dhe e njëjta nuk duhet të ekspozohet ndaj kushteve në kohë ose rreziku i ndotjes ose dëmtimeve të tjera.

(5) Mbeturinat mblidhen përkohësisht, ruhen në një vend depozitimi ku nuk duhet të përziejn me mbeturina të tjera, ato shpërndahen midis kategorive dhe specieve në pajtim me nenin 5 paragrafi (1) të këtij ligji dhe kujdeset që kërkesat teknike për ruajtje nga neni 21.

(6) Para çdo transporti të mëtejshëm, dhe për të përmirësuar përgatitjen për ripërdorim, entitetet që administrojnë vendet e grumbullimit ose qendrat e grumbullimit janë të detyruar të sigurojnë, në vend të mbledhjes së veçantë të mbeturinave, pajisjet që do të përgatiten dhe për ri-përgatitje., duke siguruar qasje në pajisjet për trajtim personal dhe instalimet për trajtimin dhe përpunimin e pajisjeve të mbeturinave.

(7) Kolektori që veçmas grumbullon dhe ruan pajisjet e grumbulluara të mbeturinave, kalon esobranataotpadnaopremada voinstalacijazaprerabotkanaotpadnataoprema që është sistemi delod kolektivnilisamostoenpostapuvach i cili ka hyrë në një marrëveshje në pajtim me rregulloret për përgjegjësinë e prodhuesit të zgjeruar, rregullimet e rregulluara të.

(8) Grumbulluesi është i detyruar që në regjistrat e mbajtur në pajtim me Ligjin e Menaxhimit të Mbeturinave, të regjistrojë veçmas pajisjet e grumbulluara të mbeturinave me të dhëna për kategoritë e pajisjeve nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji, të shprehura në kilogram nga kolektivi. ose operator i pavarur, si dhe për mbetjet totale të mbledhura nga tregtarët, vendet e tjera të grumbullimit ose qendrat e grumbullimit, duke përfshirë të dhënat për sasinë totale të pajisjeve të mbetjeve të dorëzuara në secilën impiant trajtimi dhe përpunimi.

(9) Nëse koleksionisti mbledh dhe ruan pajisjet e mbetjeve për disa mbajtës të pavarur dhe kolektivë, atëherë ai / ajo është i detyruar të mbajë të dhënat nga regjistrat veç e veç për secilin mbajtës të pavarur ose mbajtës kolektiv.

(10) Mënyra e dorëzimit të të dhënave nga paragrafi (8) i këtij neni, së bashku me formularët e identifikimit dhe transportit në pajtim me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave, rregullon marrëveshjen e lidhur ndërmjet operatorit të pavarur dhe mbledhësit dhe mbledhësit, në pajtim me rregulloret.

Neni 21

Kërkesat për trajtimin e përshtatshme për mbeturinat e pajisjeve

(1) Ndalohet heqja e mbeturinave të mbledhura veçmas nga procesi i paratrajtimin në paragrafin (5) të këtij neni, si dhe trajtimi dhe përpunimi.

(2) Mbeturinat e mbledhura veçmas krijohen në territorin e Republikës së Maqedonisë Veriore, në pajtim me këtë ligj, me të cilën përgatitja për ripërdorim duhet të ketë përparësi ndaj riciklimit dhe riciklimi të shmangët.

(3) Në pajisjet për mbledhjen e pajisjeve të mbeturinave, si dhe në instalimin për trajtimin dhe përpunimin e pajisjeve të mbeturinave para trajtimin, pajisjet e mbeturinave duhet të ruhen në një mënyrë që të parandalojë dërrmimin, thërrmimin ose mbeturinat e tjera ose ndotjen, ose kushte të tjera të rrezikshme.

(4) Kushtet minimale teknike për ruajtjen e pajisjeve të mbetjeve përcaktohen nga Ministri i cili administron organin e gjallë të mjedisit.

(5) Para-trajtimi, përveç përgatitjes për ripërdorim, riciklim ose riciklim të paktën, përfshin procesin e nxjerrjes së të gjitha lëngjeve dhe trajtimin e veçantë të pajisjeve të mbeturinave.

(6) Kërkesat minimale për trajtimin e veçantë të pajisjeve të mbeturinave, materialeve dhe pjesëve të pajisjeve të mbeturinave për trajtim të veçantë përcaktohen nga Ministri i cili menaxhon trupin për mjedisin.

(7) Materialet, përzierjet dhe përbërësit e pajisjeve që ndahen pas para-trajtimin, riciklimit ose përpunimit tjetër veprojnë në pajtim me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(8) Gjatë instalimit opsional për trajtim dhe përpunim, përparësi duhet t'i jepet një instalimi që përfshihet në sistemet e çertifikuara për mbrojtjen e mjedisit.

(9) Në instalimin e trajtimin dhe përpunimit të pajisjeve të mbeturinave, trajtimi i pajisjeve të mbeturinave kryhet me zbatimin e teknikave më të mira në dispozicion.

(10) Duke marrë parasysh aspektet mjedisore dhe nevojën për përgatitje për ripërdorim dhe riciklim, kërkesat e paragrafit (6) të këtij neni do të zbatohen për lëndën e parë e cila nuk ndërhyt në përgatitjen mjedisore për ripërdorim.

IV. DETYRIMET E PRODHUESIT

Neni 22

Qëllimet kombëtare për grumbullimin e mbeturinave të pajisjeve

(1) Njësitë kombëtare të Republikës së Maqedonisë Veriore për mbledhjen e pajisjeve të mbeturinave nga masa mesatare e pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në tre vitet e mëparshme janë:

- në vitin 2022 - 25%;
- në vitin 2023 - 30%;
- në vitin 2024 - 35%;
- në vitin 2025 - 40%;
- në vitin 2026 - 45%;
- në vitin 2027 - 55%;
- në vitin 2028 - 65%.

(2) Sasia mesatare e pajisjeve nga paragrafi (1) i këtij neni që është lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në tre vitet e mëparshme nga të gjithë prodhuesit, për

përcaktimin e sasisë për mbledhjen e pajisjeve të mbeturinave , do të përcaktohet me një akt nga një organ profesional.

(3) Sasia minimale e mbetjeve e hedhur në një nënkategori të kilogramëve të shprehur, të cilën secili prodhues është i detyruar ta mbledhë në një vit të caktuar, duhet të jetë së paku e barabartë me përqindjen e përmendur në paragrafin (1) të këtij neni, bazuar në sasinë mesatare të pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore në tre vitet e mëparshme nga prodhuesi.

(4) Ministri që udhëheq me organin e mjedisit përcakton metodologjinë për llogaritjen e masës së pajisjes që është hedhur në treg në tre vitet e mëparshme nga paragrafi (2) i këtij neni, për secilin grup të veçantë dhe llojin e veçantë rryma e mbeturinave si dhe për metodën e llogaritjes së sasisë së pajisjeve të mbetjeve të gjeneruara nga masa.

(5) Synimin vjetor të grumbullimit për kategorinë e pajisjeve të rena për kilogram për vitin e caktuar, prodhuesi është i detyruar ta përcaktojë çdo vit deri më 31 mars, në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni.

Neni 23

Qëllimet kombëtare për përpunimin e mbeturinave të pajisjeve

(1) Nga 1 janari 2028, prodhuesi është i detyruar, veçmas për mbeturinat e mbledhura, në pajtim me nenin 22 të këtij ligji, të arrijë të paktën qëllimet e mëposhtme të ripërdorimit, riciklimit dhe përpunimit të pajisjeve të mbeturinave në kategoritë nga paragrafi 1 i nenit 5

1. për produktet e mbetjeve që hyjnë në kategoritë 1, 3 dhe 4 nga neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji:

- 85% të përpunuara, dhe
- 80% gati për ripërdorim dhe riciklim;

2. për mbeturinat e mallrave që hyjnë në kategorinë 2 të nenit 5 paragrafi (1) i këtij ligji:

- 80% e përpunuar, dhe
- 70% gati për ripërdorim dhe riciklim;

3. për produktet e hedhura në kategoritë 5 dhe 6, neni 5 paragrafi (1) i këtij ligji:

- 75% përpunohet, dhe
- 55% përgatitet për ripërdorim dhe riciklimin;

4. për mbeturinat dhe jo-mbeturinat Kategoria 80 e nenit 5 paragrafi (1) i këtij ligji, 80% riciklohet.

(2) Me qëllim të arritjes graduale të objektivave të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, Ministri që administron organin e mjedisit përcakton qëllimet vjetore për ripërdorimin, riciklimin dhe përpunimin për një periudhë tre vjeçare në pajtim me dokumentet e planifikimit të miratuara në pajtim me rregulloret e menaxhimit të mbetjeve, jo më vonë se 15 dhjetori i vitit aktual për vitin pasardhës dhe i publikon ato në faqen e internetit të autoritetit mjedisor.

(3) Objektivat nga paragrafi (1) i këtij neni janë kërkesat minimale vjetore që llogariten për secilën kategori të pajisjeve veçmas, duke ndarë sasinë e pajisjeve të mbetjeve të shprehura në kilogramë që hyjnë në instalimin për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave, pas para-trajtimit të referuar në nenin 21 paragrafi. (5) të këtij ligji, me sasinë e të gjitha pajisjeve të grumbulluara veçmas të mbeturinave nga secila kategori, të shprehura në përqindje.

(4) Procedurat për klasifikimin dhe ruajtjen para përpunimit nuk marrin parasysh llogaritjen e objektivave të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni.

(5) Prodhuesi është i detyruar çdo vit deri më 31 mars të përcaktojë cakun vjetor të tij për ripërdorim, riciklim dhe përpunim sipas kategorisë së mbi-shprehur në kilogram për vitin aktual (në tekstin vijues: përpunimi i synuar).

(6) Për llogaritjen e qëllimeve të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, operatori i instalimit për përpunimin e pajisjeve të mbeturinave është i detyruar të mbajë evidenca në kilogramë sipas kategorive të pajisjeve të mbeturinave të mbledhura veçmas, pjesëve, materialeve dhe substancave nga ato pajisje që hyjnë dhe dalin nga impianti i trajtimit dhe / ose hyjnë në instalimin e përpunimit, riciklimit dhe ripërdorimit duke përfshirë sasinë e eksportit, si dhe sasinë totale të mbetjeve në kilogramë të dorëzuara për asgjësim.

(7) Regjistrimet e përmendura në paragrafin (6) të këtij neni do të paraqiten nga secili operator individualisht të prodhuesi, i cili do të veprojë në mënyrë të pavarur nga operatori kolektiv, me të cilin është lidhur kontrata për ekzekutimin e punëve për përpunim të pajisjeve të mbeturinave.

(8) Bazuar në të dhënat nga regjistrat e përmendur në paragrafin (6) të këtij neni, operatori do të përgatisë dhe paraqesë një raport mbi veprimin e pavarur ose procedurën e veprimit kolektiv në veçanti.

(9) Pajisjet e mbeturinave eksportohen në pajtim me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(10) Nëse pajisjet e mbeturinave, pjesët dhe materialet eksportohen, atëherë sasia e pajisjeve të mbeturinave do të merret parasysh për qëllimin e llogaritjes së objektivave të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, përveç nëse eksportuesi dëshmon se përpunimi ose riciklimi është kryer

(11) Eksportuesi është i detyruar të paraqesë një raport mbi sasinë e mbetjeve të eksportuara dhe të veprojë në mënyrë të pavarur ose si një veprim kolektiv për të cilin ai kryen punën për eksportin e një forme të veçantë.

(12) Mënyra e mbajtjes së evidencave, forma dhe përmbajtja e regjistrave të përmendur në paragrafin (6) të këtij neni, si dhe forma dhe përmbajtja e formularëve të përmendur në paragrafët (8) dhe (11) të këtij neni, përcaktohet nga Ministri.

(13) Raporti i pjesshëm i referuar në paragrafët (8) dhe (11) të këtij neni do të jetë në pajtim me format e menaxhimit dhe identifikimit të mbeturinave në pajtim me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

(14) Operatori i instalimit për riciklimin e mbeturinave duhet të ketë një leje për riciklimin e mbeturinave, në pajtim me Ligjin për Menaxhimin e Mbetjeve, si dhe përmbushjen e kushteve të këtij ligji, duke arritur objektivat për riciklimin.

(15) Afati dhe mënyra e dorëzimit të raporteve të përmendura në paragrafët (8) dhe (11) të këtij neni rregullohen me marrëveshjen e lidhur ndërmjet operatorit të pavarur ose operatorit kolektiv me pajisje të mbeturinave dhe operatorit të instalimit, për kryerjen e veprimtarive referuar në paragrafin (6) të këtij neni, përkatësisht eksportuesit, i cili do të mundësojë respektimin e detyrimeve për dorëzimin e raporteve tek operatori i pavarur ose kolektiv.

(16) Mënyra e llogaritjes së objektivave të grumbullimit të përmendura në nenin 22 të këtij ligji, si dhe mënyra e llogaritjes së objektivave të përpunimit nga paragrafi (1) i këtij neni, përcaktohet nga Ministri që udhëheq me organin e mjedisit.

Neni 24

Detyrimi i prodhuesit për të financuar menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve të amvisërive

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë mbulim të plotë të kostove, masave të marra në sistemin e grumbullimit të veçantë të mbeturinave të amvisërive të referuara në nenin 11 të këtij ligji, përfshirë kostot:

- pritja e pjesshme, grumbullimi i veçantë, depozitimi i përkohshëm, depozitimi i pajisjeve të mbeturinave për sasi të të paktën qëllimit minimal të grumbullimit të nenit 22 të këtij ligji;

- transportin, trajtimin, përpunimin dhe ripërdorimin ose riciklimin dhe asgjësimin e mbetjeve të mbetjeve për sasinë e të paktën caqeve minimale të përpunimit në pajtim me nenin 23 të këtij ligji;

- kostot për komunikimin publik dhe shkëmbimin e informacionit, përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit, investimin në infrastrukturë për mbledhjen e veçantë, në pajtim me rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar për prodhuesin;

- kostot e garancisë financiare dhe

- përmbushjen e detyrimeve të tjera të përcaktuara për prodhuesin në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

(2) Kostot e bëra nga prodhuesi për menaxhimin e mbeturinave shtëpiake nuk tregohen veçmas nga shitja e pajisjeve të reja.

(3) Përfshirja në paragrafin (1) nga ky nen është prodhuesi i vogël, neni 31 nga ky nen për të cilin ai është i detyruar t'i paguajë një llogari të veçantë organizatës së mjedisit jetësor për të paguar një kompensim të shumës prej 6000 MKD në vit në e fundit jo më vonë se 15 shkurt.

(4) Tarifa e parë nga paragrafi (3) i këtij neni, prodhuesi i vogël paguan për regjistrimin nga neni 31 i këtij ligji.

(5) Sasia e pajisjeve të mbetjeve për të cilat secili prodhues individual është i detyruar të sigurojë financimin e proceseve të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni do të korrespondojë me pjesën e tij të sasisë së pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut nga të gjithë prodhuesit.

(6) Realizimi i detyrimeve nga paragrafi (1) i këtij neni kryhet nga prodhuesi në pajtim me këtë ligj dhe rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit.

Neni 25

Financimi i kostove të administrimit të mbetjeve të mbetura

Financimi i kostove të administrimit të mbetjeve të mbetura nga familjet, në mënyrë proporcionale ngushton aktorët e pavarur dhe veprimet kolektive të prodhuesve, të cilat ekzistojnë në treg, proporcionalisht kur bëhen kostot, në proporcion me pjesën e tregut.

Neni 26

Detyrimi i prodhuesit për të financuar menaxhimin e mbeturinave të pajisjeve të përdoruesve të fundit që nuk janë amvisëri

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë financimin e kostove për mbledhjen, përpunimin dhe asgjësimin e pajisjeve të mbeturinave nga përdoruesit përfundimtarë, të ndryshëm nga amvisëritë.

(2) Prodhuesi në pajtueshmëri me paragrafin (1) të këtij neni është i detyruar t'i sigurojë përdoruesit përfundimtar një kërkesë të sigurt falas për mbeturinat e mallrave shtëpiake dhe të sigurojë trajtim, përpunim dhe asgjësim, nëse pajisjet janë me tepricë.

(3) Mbetja e pajisjes së mbetur që zëvendësohet me pajisje të re, ose me pajisje të re që kryen të njëjtin funksion, mund të ndërmerret edhe në mënyrë për të cilën do të dakordohen prodhuesi dhe përdoruesi përfundimtar në kohën e prokurimit të asaj pajisjeje, përkatësisht gjatë marrjes së tillë, do të dakordohen për një mënyrë tjetër të menaxhimit të pajisjeve të mbeturinave, përderisa nuk është në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji.

(4) Për pjesën tjetër të mbetur të mbeturinave për të cilën nuk është siguruar menaxhim në pajtim me paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni, përdoruesi përfundimtar është i detyruar të sigurojë mbledhje të veçantë dhe ruajtje të përkohshme dhe deponim, si dhe t'ia dorëzojë ndonjë personi juridik ose fizik që ka leje përkatëse për menaxhim me mbeturinat në pajtim me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedha të posaçme të mbeturinave.

Neni 27

Garancioni financiar

(1) Prodhuesi është i detyruar të sigurojë garanci financiare për t'i mbuluar shpenzimet për grumbullim, trajtimin, përpunimin dhe asgjësimin e të gjitha pajisjeve të mbeturinave dhe shënjimimin e produkteve të tij.

(2) Garancia financiare sigurohet për çdo vit kalendarik në pajtim me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

Neni 28

Marrja e detyrimeve nga prodhuesi

(1) Prodhuesi është i detyruar me shpenzimet e tij të sigurojë përmbushje të detyrimeve dhe qëllimeve të këtij ligji, përmes pranimit të kthyeshëm, grumbullimit të veçantë, ripërdorimit, riciklimit dhe përpunimit të mbetjes së pajisjes së krijuar nga lëshimi i pajisjeve në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore .

(2) Për përmbushje të detyrimit të paragrafit (1) të këtij neni, prodhuesi mund të krijojë dhe / ose të lidhet me një sistem, i cili do të sigurojë:

-mbledhje të rregullt dhe grumbullim të veçantë të mbetjes së pajisjes si pjesë e sistemit të menaxhimit të mbeturinave dhe

- ripërdorim, riciklim dhe përpunim të mbetjes së grumbulluar të pajisjeve.

(3) Prodhuesi mund t'i përmbushë detyrimet e paragrafëve (1) dhe (2) të këtij neni në mënyrë të pavarur, me marrje të lejes për operator të pavarur në pajtim me rregullat për përgjegjësi të zgatur të prodhuesit ose duke lidhur marrëveshje për marrje të detyrimeve për veprim me mbetjet e pajisjes , me një operator kolektiv me mbetje të pajisjes i cili është themeluar dhe posedon leje në pajtim me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit, i cili administron rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

Neni 29

Detyrimi i prodhuesit për sigurim të informacioneve për operatorët e instalimeve të përpunimit të mbetjeve të pajisjeve

(1) Për ta lehtësuar përgatitjen për ripërdorimin e mbetjeve të pajisjeve, trajtimin dhe riciklimin e sigurt për mjedisin, përfshirë edhe mirëmbajtjen, riparimin dhe riciklimin, prodhuesi

është i detyruar t'u sigurojë operatorëve të instalimeve për trajtim informacione falas me të dhëna për:

- mundësitë e ripërdorimit dhe trajtimit, për secilin lloj të pajisjes së re;
- të dhëna të hollësishme për përbërësit dhe materialet e pajisjeve dhe
- vendet ku në pajisje janë të vendosura substancat dhe përzierjet e rrezikshme.

(2) Prodhuesi është i detyruar që informacionet e paragrafit (1) të këtij neni t'i sigurojë për secilin lloj të pajisjes së re që për së pari herë e lëshon në treg, brenda 12 muajve nga dita e lëshimit të pajisjes në treg.

(3) Të dhënat e paragrafit (1) të këtij neni dorëzohen nga prodhuesi në formën e një manuali të shtypur, përmes shërbimeve të internetit ose në formë elektronike.

Neni 30

Informacione për përdoruesit përfundimtarë

(1) Prodhuesi është i detyruar, me vetllogari, në shtojcë të udhëzimit për përdorimin e pajisjeve të amvisërisë kur u dorëzohet përdoruesve të fundit, t'i informojë ata për:

- ndalimin e lënies së mbetjes së pajisjes si mbetje të parenditur komunale dhe detyrimin për grumbullim të veçantë;
- sistemet e kthimit falas dhe vendet e grumbullimit që janë në dispozicion, pavarësisht prodhuesit ose operatorit tjetër që i ka organizuar ato;

- rëndësinë e rolit dhe mënyrës në të cilën përdoruesit përfundimtarë mund të kontribuojnë në menaxhimin e mbetjes së pajisjes dhe mënyrat e mundshme të ripërdorimit, riciklimit dhe mënyrave të tjera të përpunimit;

- ndikimet dhe pasojat e mundshme negative në shëndetin e njeriut dhe mjedisit, si rezultat i pranisë së substancave të rrezikshme në pajisje dhe
- kuptimin e markës sipas nenit 10 të këtij ligji.

(2) Informacionet e paragrafit (1) të këtij neni do të botohen në uebfaqe në një mënyrë të dukshme dhe qartë të arritshme, në vendin e shitjes, në materiale reklamuese të shtypura ose online, ose në ueb-faqet e shitjeve online të përdorura nga prodhuesi, ose përmes fushatave të ndërgjegjësimit të publikut.

(3) Prodhuesi është i detyruar t'i informojë tregtarët për mënyrën e marrjes së mbetjes së pajisjes nga përdoruesit përfundimtarë dhe të gjithë tregtarëve të tjerë në zinxhirin e shpërndarjes së pajisjeve, veçanërisht tregtari i cili e shet, përkatësisht e dorëzon pajisjen deri te përdoruesi përfundimtar.

(4) Detyrimet e prodhuesit që rrjedhin nga ky nen nuk mund t'i transferohen një subjekti tjetër.

(5) Prodhuesi që shet pajisje me anë të komunikimit në distancë drejtpërdrejt në amvisëritë e Republikës së Maqedonisë së Veriut, ose përdorues të tjerë të ndryshëm nga amvisëritë, është i detyruar që në ueb-faqen e tij të internetit ose në katalogun e tij të shitjeve t'i informojë përdoruesit përfundimtarë për detyrimet e tij sipas paragrafit (1) të këtij neni si dhe për mënyrën e kthimit të mbetjes së pajisjes.

Neni 31

Detyrimet për një prodhues të vogël

(1) Prodhuesi, i cili çdo vit lëshon në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut ose si përdorues përfundimtar importon pajisje pa ndërmjetës deri në 100 kg nga kategoritë 1, 2 dhe 4 të nenit 5 paragrafi (1) të këtij ligji ose deri në 50 kg nga kategoritë 3, 5 dhe 6 të nenit 5 paragrafi (1) të këtij ligji, konsiderohet prodhues i vogël.

(2) Prodhuesi sipas paragrafit (1) të këtij neni është i detyruar të regjistrohet në pajtim me nenin 32 të këtij ligji, si dhe të mbajë evidencë dhe raport në atë mënyrë që të jetë në pajtim me nenin 34 të këtij ligji.

(3) Prodhuesi sipas paragrafit (1) të këtij neni do t'i paraqesë një kërkesë organit profesional deri më 15 janar për marrjen e një vendimi për një prodhues të vogël, ku potencohet edhe sasia e pajisjes që prodhuesi synon ta lëshojë në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut në vitin rrjedhës.

(1) Pas përcaktimit të përmbushjes së kushteve, organi profesional do të lëshojë vendim për një prodhues të vogël brenda 30 ditëve nga dita e paraqitjes së kërkesës së paragrafit (3) të këtij neni.

(5) Organi profesional është i detyruar që në regjistrin i cili udhëhiqet në pajtim me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve veçmas t'i udhëheqë prodhuesit dhe llojin dhe sasinë e pajisjes për të cilat ka lëshuar vendim për prodhues të vogël.

(6) Prodhuesi sipas paragrafit (1) të këtij neni nuk është i detyruar të sigurojë menaxhim të mbetjes së pajisjes, nëse sasia e pajisjeve që ai ka vendosur në treg ose importuar nuk e kalon sasinë në nivelin vjetor të përcaktuar në paragrafin (1) të këtij neni, por është i detyruar ta paguajë kompensimin vjetor paushall të nenit 24 paragrafi (3) të këtij ligji.

V. REGJISTRIMI, EVIDENCA DHE NJOFTIMI SI PËRGJEGJËSI E PRODHUESIT DHE SISTEMIT TË INFORMACIONIT

Neni 32

Regjistri i prodhuesve

Prodhuesi i cili si përdorues i fundit lëshon pajisje për herë të parë në treg ose importon, në Republikën e Maqedonisë së Veriut, regjistrohet në Regjistrin e Prodhuesve të udhëhequr nga organi profesional në mënyrë dhe procedurë të përcaktuar me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit, që administron rrjedha të posaçme të mbetjes.

Neni 33

Përmbushja e detyrimeve përmes një përfaqësuesi të autorizuar

Prodhuesi me seli në një vend tjetër që lëshon pajisje në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut me ndihmën e komunikimit në distancë (tregtia elektronike) është i detyruar të emërojë një përfaqësues të autorizuar si subjekt përgjegjës për përmbushjen e plotë të detyrimeve të prodhuesit, i cili regjistrohet në pajtim me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit që administron rrjedhat e posaçme të mbetjes.

Neni 34

Mbajtja e regjistrave dhe raportimi për menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve

(1) Prodhuesi është i detyruar të mbajë evidencë për llojin dhe sasinë e pajisjeve të lëshuara për herë të parë në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, sipas kategorisë, gjatë një viti kalendarik, në formë të shkruar dhe elektronike.

(2) Prodhuesi është i detyruar t'i paraqesë një raport vjetor organit ekspert jo më vonë se 31 marsi i vitit aktual, për llojin dhe sasinë e pajisjes së lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut në vitin e kaluar kalendarik, në një formular për raportin vjetor të pajisjes së lëshuar në treg, në formë të shkruar dhe elektronike kur:

1. nuk siguron menaxhim të mbetjes së pajisjes në pajtim me nenin 28 të këtij ligji dhe e paguan kompensimin sipas nenit 36 të këtij ligji, dhe

2. është prodhues i vogël.

(3) raportin vjetor për menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve, të cilin operatori i pavarur dhe operatori kolektiv në pajtim me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat e posaçme të mbetjes, ia dorëzojnë në një formë të veçantë te organit profesional, duhet t'i përmbajë të dhënat si në vijim:

1) emrin dhe selinë e ndërmarrjes, ose emrin dhe adresën e operatorit të pavarur ose operatorit kolektiv dhe numrin e tij të regjistrimit;

2) periudhën e raportimit;

3) sasinë e pajisjes së shprehur në kilogram sipas kategorive të pajisjes së lëshuar në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore;

4) sasinë e mbetjes së pajisjes së grumbulluar sipas kategorive, të shprehura në kilogramë;

5) sasinë e mbetjes së pajisjes, sipas kategorive, e cila riciklohet (përfshirë si dhe e gatshme për ripërdorim) dhe ripërpunohet, e shprehur në kilogramë;

6) sasinë e mbetjes së pajisjes në kilogram dhe pjesët e pajisjeve të mbetjeve sipas kategorive që janë hequr; dhe

7) sasinë e mbetjes së pajisjes sipas kategorive të eksportuara për riciklim, përpunim dhe asgjësim, të shprehur në kilogramë.

(4) Formën dhe përmbajtjen e formularit të paragrafëve (2) dhe (3) të këtij neni i përcakton ministri i cili udhëheq me organin e mjedisit.

(5) Të dhënat e përmendura në paragrafin (3) pika 4) të këtij neni përfshijnë të dhënat për mbetjen e veçantë të pajisjes së grumbulluar sipas kategorive që janë marrë nga mbledhësit dhe operatorët e instalimeve të përpunimit të mbetjes së pajisjes (përfshirë edhe pajisjen e mbetur të marrë nga tregtarët) nga prodhuesit ose palët e treta që veprojnë në emër të tyre.

(6) Të dhënat e përmendura në paragrafin (3) të këtij neni ruhen së paku për një periudhë shtatë vjeçare dhe janë pjesë e sistemit të bazës elektronike të të dhënave të operatorit kolektiv ose të pavarur në pajtueshmëri me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit që menaxhon rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

(7) Raporti vjetor i paragrafit (3) të këtij neni gjithashtu do t'i përmbajë të dhënat e kërkuara në pajtim me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat speciale të mbetjeve.

Neni 35
Baza e të dhënave dhe sistemi i informacionit

Bazuar në të dhënat e nenit 34 të këtij ligji dhe të dhënat e regjistrit të udhëhequr në pajtim me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat speciale të mbetjeve, organi ekspert krijon dhe mban një bazë elektronike të të dhënave për pajisjet e lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe për menaxhimin e të dhënave në lidhje me menaxhimin e mbetjes së pajisjes, në pajtuim me rregullat për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat speciale të mbetjeve.

VI.KOMPENSIMI I MENAXHIMIT TË MBETJES SË PAJISJES

Neni 36
Kompensim

(1) Prodhuesi i cili lëshon pajisje në treg në Republikën e Maqedonisë Veriore, si dhe prodhuesi i cili si përdorues i fundit importon pajisje në Republikën e Maqedonisë së Veriut, është i detyruar të paguajë kompensim për menaxhimin e mbetjes së pajisjes (në tekstin e mëtejme: kompensim)

(2) Shuma e tarifës sipas paragrafit (1) të këtij neni, e shprehur në ditë / kg. sipas kategorive të pajisjes sipas nenit 5 paragrafi (1) të këtij ligji, është:

1. 100 den / kg. për pajisjet e shkëmbimit të temperaturës;
2. 175 den / kg. për ekranet, monitorët dhe pajisje që përmban ekrane më të mëdha se 100 cm;
3. 350 den / kg. për llambat;
4. 100 den / kg. për pajisje të mëdha;
5. 150 den / kg. për pajisje të vogla;
6. 100 den / kg. për informacion të vogël - teknologji komunikimi dhe pajisje telekomunikuese.

(3) Kompensimi sipas paragrafit (1) të këtij neni llogaritet në bazë të masës neto të pajisjes për njësi të copës, e shprehur në kilogram, për të cilën përpilohet një llogaritje tremujore në një formë të veçantë, edhe kur prodhuesi nuk vendos produkte në treg gjatë këtij tremujori.

(4) Detyrimi për përlllogaritjen e kompensimit e prodhuesit fillon që nga momenti kur për së pari herë e lëshon pajisjen në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, përkatësisht për prodhuesin si përdorues përfundimtar, që nga momenti kur ka filluar ta përdorë pajisjen .

(5) Prodhuesi dhe prodhuesi si përdorues i fundit që importon pajisje, është i detyruar ta paguajë kompensimin sipas paragrafit (1) të këtij neni në një llogari të përshtatshme pagesore të buxhetit të organit të mjedisit jetësor çdo 15 ditë të tremujorit aktual, për të gjitha kompensimet e përlllogaritura nga tremujori paraardhës.

(6) Kompensimi nuk paguhet nëse pajisja eksportohet në vitin aktual.

(7) Në rastin e përmendur sipas paragrafit (6) të këtij neni, prodhuesi dhe prodhuesi si përdorues i fundit që importon pajisje, detyrohen të sigurojnë një deklaratë doganore elektronike të eksportit në pajtim me rregullat doganore si dëshmi se është eksportuar sasia e pajisjes për të cilën nuk është përlllogaritur kompensimi sipas paragrafit (1) të këtij neni.

(8) Në rast të eksportit të pajisjes për të cilën është paguar kompensim sipas paragrafit (1) të këtij neni, prodhuesi dhe prodhuesi që importon pajisje si përdorues i fundit kanë të drejtë të

kthimit të kompensimit të paguar për sasinë e eksportuar të pajisjes nëse e njëjta eksportohet brenda pesë viteve nga data e pagimit të kompensimit.

(9) Për kthimin e kompensimit sipas paragrafit (8) të këtij neni, prodhuesi, përkatësisht prodhuesi i cili si përdorues i fundit importon në Republikën e Maqedonisë së Veriut pajisje sipas paragrafit (1) të këtij neni, dorëzon kërkesë për kthimin të kompensimit tek organi profesional së bashku me përllogaritjen tremujore sipas paragrafit (3) të këtij neni për tremujorin e ardhshëm, në të cilin do të theksohen arsyet e kthimit të kompensimit.

(10) Kthimit i kompensimit sipas paragrafit (8) të këtij neni bëhet me vendim të organit profesional pas shqyrtimit të dokumentacionit të dorëzuar dhe kontrollit nëse janë përmbushur kushtet e kthimit të kompensimit së paguar në pajtim me paragrafin (9) të këtij neni.

(11) Vendimi i organit profesional sipas paragrafit (10) të këtij neni do të miratohet jo më vonë se 60 ditë pas marrjes së kërkesës për kthimin e kompensimit sipas paragrafit (9) të këtij neni.

(12) Kundër vendimit të paragrafit (11) të këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregullat e procedurës së përgjithshme administrative.

(13) Pas fuqizimit të vendimit të organit profesional sipas paragrafit (10) të këtij neni, organi i mjedisit do ta kthejë kompensimin.

(14) Ministri që menaxhon organin e mjedisit në pajtim me ministrin që menaxhon organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e financave, përshkruan formën dhe përmbajtjen e formularit sipas paragrafit (3) të këtij neni, si dhe mënyrën, procedurën dhe dokumentacionin e nevojshëm për kthimin e kompensimit, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të paragrafit (9) të këtij neni.

Neni 37

Detyrimi për mënyrën e përllogaritjes, pagesës si dhe për mbajtjen e evidencës së kompensimit të përllogaritur dhe të paguar

(1) Prodhuesi dhe prodhuesi i cili si përdorues i fundit importon pajisje në Republikën e Maqedonisë së Veriut (në tekstin e mëtejme: tatimpaguesi) në pajtim me dispozitat e këtij ligji është i detyruar që me kohë dhe në mënyrë korrekte ta llogarisë dhe paguajë kompensimin si dhe të mbajë, mirëmbajë dhe të ruajë evidencë të rregullt dhe të saktë të kompensimit të përllogaritur dhe të paguar.

(2) Bazuar në evidencën e paragrafit (1) të këtij neni, tatimpaguesi përpilon dhe i paraqet organit profesional çdo tre muaj, përllogaritje për kompensimin e paguar në një formë të veçantë, edhe kur prodhuesi përgjatë atij tremujori nuk ka lëshuar produkte në treg.

(3) Organi profesional i kontrollon përllogaritjet për kompensimin e paguar dhe nëse përcakton pagesa të papërshtatshme të kompensimit, me aktvendim e përcakton shumën e saktë për të cilën duhet të paguhet kompensimi.

(4) Kundër aktvendimit të paragrafit (3) të këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregullat e procedurës së përgjithshme administrative.

(5) Ministri që administron organin e mjedisit jetësor në pajtim me ministrin që menaxhon organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e financave, përshkruan mënyrën e mbajtjes, mirëmbajtjes dhe ruajtjes së evidencës sipas paragrafit (1) të këtij neni, si dhe formën dhe përmbajtjen e formularit të paragrafit (2) të këtij neni.

Neni 38
Përrjashtimi nga pagesa e kompensimit

Subjektet e mëposhtme përjashtohen nga pagesa e kompensimit sipas nenit 36 paragrafi (1) të këtij ligji:

1) prodhuesi dhe prodhuesi që importon pajisje si përdorues i fundit, në rast se kanë lidhur marrëveshje të marrjes së detyrimeve për administrimin e mbeturinave me një operator kolektiv, në pajtim me rregullat për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjes;

2) prodhuesi i cili zotëron leje si operator i pavarur, në pajtim me rregullat për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjes dhe

3) prodhuesi i përcaktuar si prodhues i vogël, në pajtim me nenin 31 të këtij ligji.

Neni 39
Përdorimi i mjeteve për kompensim

Mjetet e mbledhura nga mjetet nga kompensimi nga neni 36, paragrafi (2) të këtij ligji përdoren për financimin dhe zbatimin e masave dhe aktiviteteve për menaxhimin e mbeturinave të përcaktuara me dokumentet planore dhe strategjike në fushën e trajtimit të mbetjeve, të cilat synojnë arritjen e objektivave të këtij ligji, përmes mënyrës dhe procedurës në pajtueshmëri me rregulloret për përgjegjësi të zgjeruar të prodhuesit i cili menaxhon rrjedhat e posaçme të mbetjeve.

VII. RREGULLA TË VEÇANTA PËR MENAXHIMIN E PAJISJEVE DHE MBETJEVE TË PAJISJEVE

Neni 40
Importimi i pajisjeve dhe importimi i pajisjeve të përdorura

(1) Autoriteti doganor nuk do të lejojë importimin e pajisjeve nëse prodhuesi nuk dorëzon një certifikatë regjistrimi dhe numrin e regjistrimit të marrë në pajtueshmëri me Ligjin e Përgjegjësisë së Zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve.

(2) Nëse prodhuesi importon pajisje të përdorura në Republikën e Maqedonisë të Veriut, dispozitat e këtij ligji do të zbatohen për importin e pajisjeve të përdorura njësoj sikur të bëhet fjalë për importin e pajisjeve të reja.

Neni 41
Kushtet minimale për transportin tejkufitar

(1) Për të bërë dallimin mes pajisjeve dhe mbetjeve të pajisjeve në rastet kur mbajtësi i dërgesës synon të transportojë ose transporton pajisje të përdorura, dhe jo mbetje të pajisjeve duke pretenduar se ato janë pajisje të përdorura që janë destinuar për përdorimin e drejtpërdrejtë dhe që janë plotësisht funksionale, transportuesi është i detyruar ta provojë atë në pajtueshmëri me rregulloret e menaxhimit të mbeturinave.

(2) Mbajtësit të dërgesës nga paragrafi (1) i këtij neni i kërkohet të paraqesë dokumentacionin e duhur, provat për vlerësimin dhe testimin e funksionalitetit të pajisjeve të përdorura, si dhe informacionin e duhur nga vlerësimi dhe testimi.

(3) Dokumentacioni nga paragrafi (2) i këtij neni i paraqitet organit që miraton transportin tejkufitar.

(4) Në mungesë të provave nga paragrafi (2) i këtij neni, pajisjet do të trajtohen si mbetje pajisjesh dhe do të trajtohen si një dërgesë ilegale në pajtueshmëri me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave.

(5) Në rastet e përmendura në paragrafin (3) të këtij neni, shpenzimet për kontroll, inspektime dhe analiza, si dhe për ruajtjen e pajisjeve do të barten nga prodhuesi ose përfaqësuesi i tij i autorizuar ose subjekti që ka përgatitur dërgesën për transferim.

(6) Ministri që udhëheq organin e mjedisit përcakton dokumentacionin e nevojshëm nga paragrafi (2) i këtij neni.

Neni 42

Marrëveshja vullnetare

Organizatrat që përfaqësojnë interesa të veçantë të operatorëve ekonomikë dhe grupet e operatorëve ekonomikë të mbuluar nga ky ligj, mund të hyjnë në një marrëveshje vullnetare me organin e mjedisit ose Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut përmes së cilës ata do të rregullojnë të drejtat dhe detyrimet e njëri-tjetrit për të arritur synime kombëtare të një niveli më të lartë për mbledhjen dhe ripërdorimin dhe përpunimin nga nenet 22 dhe 23 të këtij ligji, si dhe një shkallë më të lartë të riciklimit, ripunimit dhe përpunimit dhe futjen e sistemeve të certifikuara të menaxhimit të mjedisit në një mënyrë siç përcaktohet në rregulloret për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit për menaxhimin e rrjedhave të posaçme të mbetjeve.

Neni 43

Bashkëpunimi dhe shkëmbimi i informacionit

Autoritetet kompetente përgjegjëse për zbatimin e këtij ligji do të bashkëpunojnë me autoritetet kompetente të vendeve të tjera në mënyrë që të vendosin një qarkullim adekuat të informacionit për përmbushjen e detyrimeve të prodhuesve në pajtueshmëri me dispozitat e këtij ligji.

VIII. MBIKËQYRJA DHE AUTORITETET KOMPETENTE

Neni 44

Autoritetet kompetente

(1) Mbikëqyrja mbi zbatimin e këtij ligji dhe rregulloreve të miratuara në bazë të këtij ligji kryhet nga organi i mjedisit.

(2) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji dhe rregulloreve të miratuara në bazë të këtij ligji kryhet nga Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, përmes inspektorëve shtetërorë të mjedisit.

(3) Mbikëqyrja e të dhënave dhe raportimit në pajtim me nenin 34 të këtij ligji kryhet nga organi ekspert.

(4) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji në lidhje me detyrimet nga ky ligj nga tregtarët e përmendur në nenin 13 të këtij ligji, si dhe mbikëqyrja e menaxhimit të mbetjeve të pajisjeve në qendrat e grumbullimit të përmendura në nenin 20 të këtij ligji, do të kryhet nga inspektorët e autorizuar mjedisorë të komunave, komunave në qytetin e Shkupit dhe Qytetit të Shkupit.

(5) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin dhe implementimin e këtij ligji në pjesën e menaxhimit të mbetjeve të pajisjeve nga qytetarët dhe lënia ose dorëzimi i tyre si mbeturina komunale të pa seleksionuara në pajtim me nenin 12 të këtij ligji, kryhet nga inspektorët komunalë.

(6) Mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji në pjesën e kufizimit të përdorimit të substancave të rrezikshme në pajisjet nga neni 9 i këtij ligji, shënjimi i pajisjeve nga neni 10 i këtij ligji, informimi i përdoruesve të fundit sipas neni 30 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji, informimi i tregtarëve në zinxhirin e shpërndarjes së pajisjeve, në pajtueshmëri me nenin 30 paragrafi (3) të këtij ligji si dhe informimi i përdoruesve të fundit, në pajtueshmëri me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji nga prodhuesi i cili shet pajisje me ndihmën e komunikimit në distancë kryhet nga Inspektorati Shtetëror i Tregut, përmes inspektorëve shtetërorë të tregut.

Neni 45

Fusha e mbikëqyrjes së inspektorit shtetëror të mjedisit

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushës së tij, inspektori shtetëror i mjedisit (në tekstin e mëtejshëm: inspektor i mjedisit) inspekton dhe kontrollon:

1) nëse pajisjet, materialet dhe përbërësit prodhohen dhe / ose hidhen në treg në pajtueshmëri me kërkesat e prodhimit dhe modelimin e produkteve në pajtueshmëri me nenin 8 të këtij ligji;

2) nëse prodhuesi ka marrë masa për të siguruar dhe për të organizuar një sistem për grumbullimin e veçantë të mbetjeve të pajisjeve nga amvisëritë në mënyrë të përcaktuar, në pajtueshmëri me nenin 11 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;

3) nëse personi juridik ose fizik si përdorues i fundit, mbledh dhe ruan mbetjet e pajisjeve e që nuk janë mbetje pajisjesh nga amvisëritë dhe i trajton veçmas ato në pajtueshmëri me nenin 17 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji;

4) nëse personi juridik ose fizik merret me mbetjet e pajisjeve në pajtueshmëri me nenin 18 paragrafi (1) të këtij ligji;

5) nëse personi juridik ose fizik, si posedues i mbetjeve të pajisjeve i dorëzon mbetjet e pajisjeve të grumbulluara pa i ndryshuar ato në mënyrë të përcaktuar në pajtim me nenin 18 paragrafi (4) të këtij ligji;

6) nëse operatori i pavarur ose kolektiv në programet e tyre të punës kanë parashikuar masa dhe aktivitete që do t'i japin përparësi mbledhjes së mbeturinave të mbetjeve të pajisjeve në pajtueshmëri me kërkesat e nenit 20 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;

7) nëse personi juridik ose fizik, i cili kryen mbledhjen dhe / ose transportin e pajisjeve të grumbulluara veçmas të mbeturinave, vepron me të në pajtueshmëri me kërkesat e nenit 20 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;

8) nëse personi juridik ose fizik që kryen grumbullimin, ruajtjen dhe magazinimin e përkohshëm të mbetjeve të pajisjeve në pikat e grumbullimit vepron në pajtueshmëri me kërkesat e nenit 20 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji;

9) nëse grumbulluesi i dorëzon mbetjet e pajisjeve të grumbulluara në pajtueshmëri me kërkesat e përcaktuara në nenin 20 paragrafi (7) të këtij ligji;

10) nëse grumbulluesi mban shënime dhe ruan të dhëna në mënyrë të përcaktuar në pajtueshmëri me nenin 20 paragrafët (8) dhe (9) të këtij ligji;

11) nëse mbetjet e pajisjeve në instalimin për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve trajtohen në pajtueshmëri me kërkesat e nenit 21 paragrafi (1) të këtij ligji;

12) nëse depozitimi i mbetjeve të pajisjeve kryhet në kushte dhe në një mënyrë në pajtueshmëri me nenin 21 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;

13) nëse përpunimi i mbetjeve të pajisjeve kryhet në pajtueshmëri me kërkesat nga neni 21 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji;

14) nëse materialet, përzierjet dhe përbërësit e pajisjeve që janë të ndara gjatë përpunimit trajtohen në pajtueshmëri me rregulloret për administrimin e mbeturinave (neni 21 paragrafi (7) i këtij ligji);

15) nëse prodhuesi siguron realizimin e qëllimeve kombëtare të përmendura në nenin 22 paragrafi (1) të këtij ligji, të cilat kanë të bëjnë me grumbullimin e mbetjeve të pajisjeve;

16) nëse caqet vjetore për mbledhjen e mbetjeve të pajisjeve sipas kategorive në kilogram përcaktohen brenda afatit të caktuar (neni 22 paragrafi (5) i këtij ligji);

17) nëse prodhuesi siguron realizimin e qëllimeve kombëtare të referuara në nenin 23 të këtij ligji, të cilat kanë të bëjnë me përpunimin dhe riciklimin e mbetjeve të pajisjeve (neni 23 paragrafi (1) i këtij ligji);

18) nëse përcaktohen caqet vjetore për përpunim, sipas kategorisë së mbetjeve të pajisjeve në kilogram brenda afatit të përcaktuar (neni 23 paragrafi (5) i këtij ligji);

19) nëse operatori i instalimit për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve mban shënime dhe paraqet raporte në mënyrën dhe në formën e përcaktuar në pajtueshmëri me nenin 23 paragrafët (6), (7) dhe (8) të këtij ligji;

20) nëse personi juridik apo fizik, eksportues që eksporton mbetje pajisjesh, paraqet raporte në mënyrë të përcaktuar në pajtueshmëri me nenin 23 paragrafi (11) të këtij ligji;

21) nëse personi juridik që menaxhon instalimin për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve ka leje, si dhe nëse i plotëson kushtet e lejes (neni 23 paragrafi (14) i këtij ligji);

22) nëse prodhuesi siguron mbulim të plotë të kostove për financimin e menaxhimit të mbetjeve të pajisjeve shtëpiake, në pajtueshmëri me nenin 24 paragrafi (1) të këtij ligji;

23) nëse prodhuesi merret me shpenzimet për trajtimin e mbetjeve të pajisjeve në pajtueshmëri me nenin 24 paragrafi (2) të këtij ligji;

24) nëse prodhuesi i vogël ka paguar një shumë paushale në pajtim me nenin 24 paragrafi (3) të këtij ligji;

25) nëse kostot për menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve të prapambetura sigurohen në pajtueshmëri me nenin 25 të këtij ligji;

26) nëse prodhuesi siguron financim për menaxhimin dhe siguron mbledhjen e mbetjeve të pajisjeve nga përdorues të tjerë nga amvisëritë private në mënyrë që është në pajtueshmëri me nenin 26 paragrafi (2) të këtij ligji;

27) nëse personi juridik ose fizik si përdorues i fundit ofron menaxhim të mbetjeve të pajisjeve të prapambetura, në pajtueshmëri me nenin 26 paragrafi (4) të këtij ligji;

28) nëse prodhuesi ka leje për krijimin e pavarur të një sistemi të menaxhimit të mbetjeve të pajisjeve, ose ka lidhur një marrëveshje dhe është bashkuar me prodhuesit e tjerë në një sistem të menaxhimit kolektiv, ose ka paguar tarifën e menaxhimit të mbetjeve të pajisjeve, në pajtueshmëri me nenin 28 të këtij ligji;

29) nëse prodhuesi i ka dhënë informacion operatorit të instalimit të trajtimit, në një mënyrë dhe formë, në pajtueshmëri me nenin 29 të këtij ligji;

30) nëse prodhuesi i vogël është i regjistruar dhe mban evidencë në pajtueshmëri me nenin 31 paragrafi (2) të këtij ligji;

31) nëse prodhuesi paraqet të dhëna të sakta për t'u përcaktuar si prodhues i vogël (neni 31 paragrafi (3) i këtij ligji);

32) nëse prodhuesi është i regjistruar në organin profesional (neni 32 i këtij ligji);

33) nëse prodhuesi i cili vendos pajisje në treg me anë të komunikimit në distancë ka caktuar një përfaqësues të autorizuar në pajtueshmëri me nenin 33 të këtij ligji;

34) nëse detyrimet për evidencë dhe raporte vjetore janë përmbushur në pajtueshmëri me nenin 34 të këtij ligji;

35) kryen veprimtari të tjera brenda kompetencës së tij të përcaktuara në këtë ligj.

(2) Me kërkesë të inspektorit të mjedisit, një nëpunës civil kompetent i punësuar në organin profesional gjithashtu mund të marrë pjesë në kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese.

(3) Inspektori i mjedisit është i detyruar të kryejë mbikëqyrje inspektuese, kur kërkohet nga organi ekspert pa vonesë.

Neni 46

Miratimi i vendimeve nga inspektori i mjedisit

- (1) Gjatë kryerjes së inspektimit, inspektori i mjedisit me aktvendim:
- 1) do të ngarkojë prodhuesin e pajisjeve, materialeve dhe përbërësve që prodhohen dhe / ose vendosen në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut që të plotësojë kërkesat në lidhje me prodhimin dhe dizajnimin e produkteve, në pajtueshmëri me nenin 8 të këtij ligji;
 - 2) do të ngarkojë prodhuesin të marrë masa për përmbushjen e detyrimeve nga neni 11 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 3) do të ngarkojë përdoruesin e fundit me mbetjet e pajisjeve që nuk janë mbetje të pajisjeve nga amvisëritë për të vepruar në pajtueshmëri me nenin 17 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji;
 - 4) do të detyrojë personin juridik ose fizik si posedues i mbetjeve të pajisjeve që të veprojë me të në pajtueshmëri me nenin 18 paragrafi (1) të këtij ligji;
 - 5) do të ngarkojë personin juridik ose fizik si posedues që të dorëzojë mbetjet e pajisjeve të grumbulluara në mënyrë të përcaktuar në pajtueshmëri me nenin 18 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 6) do të ngarkojë operatorin e pavarur ose kolektiv të parashikojnë në programet e tyre të punës masa dhe aktivitete që do t'i japin përparësi mbledhjes së pajisjeve të caktuara të mbetjeve, nëse nuk ka vepruar, në pajtueshmëri me kërkesat e nenit 20 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
 - 7) do të ngarkojë personin juridik ose fizik që transporton mbetjet e pajisjeve, të marrë masa që sigurojnë që mbetjet e pajisjeve të grumbulluara të mos dëmtohen, të mos ekspozohen ndaj kushteve të motit ose llojeve të tjera të dëmtimit ose të mos ndoten në kundërshtim me kërkesat nga neni 20 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
 - 8) do të ngarkojë personin juridik ose fizik që menaxhon pikën e grumbullimit, të mbledhë, të ruajë përkohësisht dhe të magazinon mbetjet e pajisjeve në pajtueshmëri me kushtet dhe kërkesat e nenit 20 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji, si dhe sigurojë qasje për personelin e instalimit për trajtimin dhe përpunimin e mbetjeve të pajisjeve të mbetjet e pajisjeve të grumbulluara veçmas;
 - 9) do të ngarkojë koleksionistin të dorëzojë mbetjet e pajisjeve të grumbulluara në pajtueshmëri me kërkesat e përcaktuara në nenin 20 paragrafi (7) të këtij ligji;
 - 10) do të ngarkojë koleksionistin të mbajë evidencë dhe t'i ruajë të dhënat në mënyrë të përcaktuar në pajtim me nenin 20 paragrafët (8) dhe (9) të këtij ligji;
 - 11) do të ngarkojë operatorin e instalimit për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve me mbetjet e pajisjeve të grumbulluara veçmas të veprojë në pajtueshmëri me kërkesat nga neni 21 paragrafi (1) i këtij ligji;
 - 12) do të ngarkojë operatorin e instalimit për trajtimin dhe përpunimin e mbetjeve të pajisjeve, ruajtja dhe magazinimi i mbetjeve të pajisjeve të kryhen në kushte dhe në një mënyrë në pajtueshmëri me nenin 21 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;
 - 13) do të ngarkojë personin juridik, të bëjë trajtimin dhe përpunimin e mbetjeve të pajisjeve, të cilat kryhen në instalimin e përpunimit në pajtueshmëri me kushtet nga neni 21 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji;
 - 14) do të ngarkojë personin juridik me materialet, përzierjet dhe përbërësit e marrë pas, para trajtimit dhe përpunimit të mbetjeve të pajisjeve, të veprojë në pajtueshmëri me rregulloret për menaxhimin e mbeturinave (neni 21 paragrafi (7) i këtij ligji);

15) do të ngarkojë prodhuesin të sigurojë mbledhjen e mbetjeve të pajisjeve për realizimin e qëllimeve kombëtare në pajtueshmëri me nenin 22 paragrafi (1) të këtij ligji;

16) do të ngarkojë prodhuesin të përcaktojë caqet vjetore për mbledhjen e mbetjeve të pajisjeve sipas kategorive në kilogram brenda afatit të caktuar (neni 22 paragrafi (5) i këtij ligji);

17) do të ngarkojë prodhuesin të sigurojë, të riciklojë dhe të përpunojë mbetjet e pajisjeve për realizimin e qëllimeve kombëtare për përpunim në pajtueshmëri me nenin 23 paragrafi (1) të këtij ligji;

18) do të ngarkojë prodhuesin të përcaktojë caqet vjetore për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve sipas kategorisë së pajisjeve në kilogram brenda afatit të caktuar (neni 23 paragrafi (5) i këtij ligji);

19) do të ngarkojë personin juridik, operatorin e instalimit për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve të mbajë evidencë dhe të paraqesë raporte në një mënyrë të përkohshme në nenin 23, paragrafët (6), (7) dhe (8) të këtij ligji;

20) do të ngarkojë personin juridik ose personin fizik, eksportues që eksporton mbetje të pajisjeve të paraqesin raporte në pajtueshmëri me nenin 23 nga paragrafi (11) i këtij ligji;

21) do të ngarkojë personin juridik që menaxhon instalimin për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve të sigurojë një leje për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve si dhe të kryejë përpunimin e mbetjeve të pajisjeve në pajtueshmëri me kushtet e lejes (neni 23 paragrafi (14) i kësaj Ligji);

22) do të ngarkojë prodhuesin të përmbushë detyrimet që rrjedhin nga neni 24 nga paragrafi (1) i këtij ligji;

23) të detyrojë prodhuesin të veprojë në pajtueshmëri me kërkesat e përmendura në nenin 24 paragrafi (2) të këtij ligji;

24) do të ngarkojë prodhuesin e vogël të përmbushë detyrimin që del nga neni 24 paragrafi (3) i këtij ligji;

25) do të ngarkojë prodhuesin të përmbushë detyrimet e tij në pajtueshmëri me nenin 25 të këtij ligji;

26) do të ngarkojë prodhuesin të ndërmarrë dhe të sigurojë menaxhim të mëtejshëm të mbetjeve të pajisjeve nga përdoruesi i fundit i cili nuk është amvisëri private në një mënyrë dhe në pajtueshmëri me kushtet e nenit 26 paragrafi (2) të këtij ligji;

27) do të ngarkojë përdoruesin e fundit të sigurojë menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve në pajtueshmëri me nenin 26 paragrafi (4) të këtij ligji;

28) do të ngarkojë prodhuesin të përmbushë kërkesat nga neni 28 i këtij ligji;

29) do të ngarkojë prodhuesin t'i sigurojë informacion operatorit për instalimin në mënyrë dhe formë në pajtueshmëri me nenin 29 të këtij ligji;

30) do të ngarkojë prodhuesin e vogël të regjistrohet dhe të mbajë evidencë në pajtueshmëri me nenin 31 paragrafi (2) të këtij ligji;

31) do të ngarkojë prodhuesin e vogël t'i paraqesë të dhëna organit ekspert, nëse ka dhënë të dhëna të pasakta për t'u përcaktuar si prodhues i vogël, në pajtueshmëri me nenin 31 paragrafi (3) të këtij ligji,

32) do të ngarkojë prodhuesin të regjistrohet në pajtueshmëri me nenin 32 të këtij ligji;

33) do të ngarkojë prodhuesin që shet pajisje përmes komunikimit në distancë, i cili nuk është i regjistruar në Republikën e Maqedonisë së Veriut, të caktojë një përfaqësues të autorizuar si dhe të informojë organin ekspert, në pajtueshmëri me kushtet në nenin 33 të këtij ligji;

34) do të ngarkojë prodhuesin të veprojë dhe të marrë përsipër detyrimet në pajtueshmëri me nenin 34 të këtij ligji;

(2) Nëse gjatë inspektimit inspektori shtetëror i mjedisit përcakton se subjektet e mbikëqyrjes nuk janë në pajtueshmëri me kërkesat e këtij ligji, do të konstatojë parregullsitë e përcaktuara

me një procesverbal dhe me vendim do të përcaktojë masat dhe aktivitetet përkatëse që duhet të ndërmerren për të kapërcyer situatën dhe do të caktojë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës.

(3) Gjatë kryerjes së inspektimit, inspektori shtetëror i mjedisit do të vendosë ndalim të përkohshëm për subjektet e mbikëqyrjes për kryerjen e një aktiviteti i cili nuk mund të jetë më i gjatë se 15 ditë, për parregullsitë e përcaktuara nga paragrafi (1) pikat 7), 9), 11), 19), 20) dhe 25) të këtij neni.

(4) Kundër vendimit të inspektorit shtetëror të mjedisit mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren për mbikëqyrje inspektuese.

(5) Nëse subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk veprojnë sipas vendimit të inspektorit shtetëror të mjedisit dhe nuk heqin shkaqet për situatën e përcaktuar me vendim, inspektori i mjedisit paraqet kërkesë për inicim një procedurë për kundërvajtje tek organi kompetent për kundërvajtje.

(6) Në rast se ekziston një rrezik i drejtpërdrejtë për jetën dhe shëndetin e njerëzve, inspektori do të lëshojë një urdhër gojor për heqjen urgjente dhe të menjëhershme të parregullsive dhe parregullsive të përcaktuara të cilat i konstaton në procesverbal në bashkëpunim me Inspektoratin Sanitaro-Shëndetësor Shtetëror si dhe do të informojë inspektorët e tjerë kompetentë ose organet e tjera shtetërore për parregullsitë e identifikuara dhe do të kërkojë ndërhyrjen e tyre.

(7) Nëse çrregullimet dhe parregullsitë e konstatuara nga paragrafi (6) i këtij neni paraqesin rrezik për dëmtimin e mjedisit, jetës dhe shëndetit të njeriut, inspektori menjëherë do të ndalojë funksionimin e instalimit, objektit, impiantit, pajisjes, si si dhe përdorimin e mjeteve dhe pajisjeve për kryerjen e veprimtarisë.

(8) Në rastet nga paragrafi (5) i këtij neni, inspektori do të miratojë vendim me shkrim brenda 48 orëve nga lëshimi i urdhrit me gojë.

(9) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori i mjedisit ka të drejtë të marrë masa të tjera të përcaktuara me rregulloret mjedisore, rregulloret e menaxhimit të mbeturinave dhe rregulloret e mbikëqyrjes inspektuese.

Neni 47

Fushëveprimi i mbikëqyrjes së inspektorëve të autorizuar të mjedisit jetësor të komunave, të komunave të qytetit të Shkupit dhe të Qytetit të Shkupit dhe të inspektorëve komunalë

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushëveprimit të tij, inspektori i autorizuar i mjedisit jetësor të komunës, të komunave të qytetit të Shkupit dhe të qytetit të Shkupit, kryen mbikëqyrje dhe kontroll:

1) nëse tregtari merr mbetjet e pajisjeve nga përdoruesi përfundimtar, sipas sistemit një-për-një (neni 13 paragrafi (1) i këtij ligji);

2) nëse tregtari ka ofruar dhe kryen dorëzimin e mbetjeve të pajisjeve nga përdoruesi përfundimtar i amvisërive nga vendi i dorëzimit, nëse përdoruesi përfundimtar dëshiron ta dorëzojë atë (neni 13 paragrafi (2) i këtij ligji);

3) nëse tregtari ka siguruar hapësirë të arritshme për grumbullimin e veçantë të mbetjeve të pajisjeve për publikun me shenja të dukshme qartë për vendndodhjen e tyre, pa ndonjë detyrim për të blerë pajisje të ngjashme (neni 13 paragrafi (3) i këtij ligji);

- 4) nëse tregtari i përmbush detyrimet e tij për informimin e përdoruesve të fundit në mënyrë të përcaktuar në pajtim me nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 5) nëse tregtari i dorëzon mbetjet e grumbulluara të pajisjeve pa kompensim një koleksionisti të instalimit për përpunimin e mbetjeve të pajisjeve në pajtim me nenin 13 paragrafi (5) të këtij ligji së bashku me formularët e identifikimit dhe të transportit;
 - 6) nëse prodhuesi rregullisht merr mbetjet e grumbulluara të pajisjeve nga tregtari në pajtim me nenin 13 paragrafi (6) të këtij ligji;
 - 7) nëse tregtari ka siguruar hapësirë për kthimin e mbetjeve të pajisjeve nga përdoruesit përfundimtarë në pajtim me nenin 14 të këtij ligji;

 - 8) nëse tregtari refuzon të marrë mbetjet e pajisjeve nga përdoruesit e fundit në kundërshtim me kushtet sipas nenit 15 të këtij ligji dhe nuk i informon ata për vendet e dorëzimit të mbetjeve të pajisjeve;

 - 9) nëse tregtari mban shënime me të dhëna të sakta, në mënyrë të përcaktuar dhe i vë ato në dispozicion të organeve të inspektimit në pajtim me nenin 16 të këtij ligji;
 - 10) nëse personi juridik ose fizik si përdorues i fundit grumbullon dhe ruan mbetjet e pajisjeve nga amvisëritë veçmas dhe i trajton ato në pajtim me nenin 17 paragrafët (1), (3) dhe (4) të këtij ligji;
 - 11) nëse personi juridik që administron qendrën e grumbullimit, mbetjet e pajisjeve i deponon, ruan dhe i trajton në mënyrë të përcaktuar në nenin 20, paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji.
- (2) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushës së tij, inspektori komunal inspekton dhe kontrollon:
- 1) nëse personi fizik lë ose dorëzon mbetjet e pajisjeve si pjesë e mbetjeve të paselektuara komunale (neni 12 i këtij ligji).

Neni 48

Marrja e aktvendimeve nga inspektorët e autorizuar për mjedisin jetësor të komunave, të komunave të qytetit të Shkupit dhe të Qytetit të Shkupit dhe të inspektorëve komunalë

- (1) Gjatë kryerjes së inspektimit, inspektori i autorizuar për mjedisin jetësor të komunës me aktvendim:
- 1) do ta detyrojë tregtarin që të marrë mbetjet e pajisjeve nga amvisëritë e përdoruesve përfundimtarë sipas sistemit një-për-një (neni 13 paragrafi (1) i këtij ligji);
 - 2) do ta detyrojë tregtarin të marrë masa që do të mundësojnë ngarkimin e mbetjeve të pajisjeve shtëpiake nga vendi i dorëzimit, nëse përdoruesi përfundimtar dëshiron ta dorëzojë atë (neni 13 paragrafi (2) i këtij ligji);
 - 3) do të detyrojë tregtarin të sigurojë hapësirë dhe kontejnerë të arritshëm për mbledhjen e veçantë të mbetjeve të pajisjevetë vogla për publikun me shenja të dukshme qartë për vendndodhjen e tyre (neni 13 paragrafi (3) i këtij ligji);
 - 4) do ta detyrojë tregtarin të përmbushë detyrimet për informimin e përdoruesve përfundimtarë në një mënyrë të përshkruar në pajtim me nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
 - 5) do ta detyrojë tregtarin që t'i dorëzojë mbetjet e pajisjeve të grumbulluara në pajtim me kërkesat e nenit 13 paragrafi (5) të këtij ligji;
 - 6) do ta detyrojë prodhuesin të marrë masa që sigurojnë marrjen e rregullt të mbetjeve të pajisjeve nga tregtari (neni 13 paragrafi (6) i këtij ligji);

7) do ta detyrojë tregtarin të sigurojë hapësirë ose vend për ngarkimin e mbetjeve të pajisjeve (neni 14 i këtij ligji);

8) do ta detyrojë tregtarin të veprojë në pajtim me kushtet sipas nenit 15 të këtij ligji;

9) do ta detyrojë tregtarin të mbajë evidencë për sasinë e ngarkuara dhe të dorëzuara të mbetjeve të pajisjeve sipas kategorive dhe t'i vendos ato në dispozicion të organeve kompetente të inspektimit në çdo kohë (neni 16 i këtij ligji) dhe;

10) do ta detyrojë përdoruesin përfundimtar të dorëzojë mbetjet e pajisjeve të amvisërive dhe t'i trajtojë ato në pajtim me nenin 17, paragrafët (1), (3) dhe (4) të këtij ligji;

11) do ta detyrojë personin juridik që menaxhon qendrën e grumbullimit të sigurojë kushte për ruajtjen dhe deponimin e mbetjeve të pajisjeve, si dhe qasjen e stafit nga instalimi për trajtimin dhe përpunimin e mbetjeve të pajisjeve në pajtim me nenin 20 paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji.

(2) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektori komunal me aktvendim:

1) do ta detyrojë personin juridik ose fizik që të dorëzojë mbetjet e pajisjeve të amvisërive si një fraksion i veçantë i mbeturinave komunale në një qendër grumbullimi ose pikë grumbullimi (neni 12 i këtij ligji);

(3) Nëse para mbikëqyrjes së inspektimit, inspektorët nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni konstatojnë se subjektet e mbikëqyrura nuk janë në pajtim me kërkesat e këtij ligji, ata do të konstatojnë parregullsitë e konstatuara me një procesverbal dhe në aktvendim do të përcaktojnë masat dhe aktivitetet e duhura që duhen marrë për të tejkaluar situatën dhe do ta përcaktojnë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës që rezulton.

(4) Kundër aktvendimit të inspektorëve nga paragrafi (3) i këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloret për mbikëqyrjen e inspektimit.

(5) Përderisa subjektet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk veprojnë në pajtim me aktvendimin e inspektorit dhe nuk heqin arsytet për situatën e përcaktuar me aktvendim, inspektori do të paraqesë një kërkesë duke iniciuar procedurë kundërvajtje për organin kompetent të kundërvajtjes.

(6) Në rast se përcaktohet ekzistenca e rrezikut të menjëhershëm për jetën dhe shëndetin e njeriut, inspektori do të lëshojë një urdhër gojor për heqjen e menjëhershme dhe pa vonesa të mangësive të identifikuara, të cilat do të shënohen në procesverbal në bashkëpunim me Inspektoratin Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor, dhe do t'i informojë inspektorët e tjerë kompetentë ose organet e tjera shtetërore për parregullsitë e identifikuara dhe do të kërkojnë ndërhyrjen e tyre.

(7) Nëse keqfunksionimet dhe parregullsitë e konstatuara nga paragrafi (5) i këtij neni, të cilat paraqesin rrezik për të rrezikuar mjedisin jetësor, jetën dhe shëndetin e njeriut, inspektori menjëherë do të ndalojë funksionimin e instalimit, objektit, maqinerisë, pajisjes, si dhe përdorimin i mjeteve dhe pajisjeve për kryerjen e veprimtarisë.

(8) Në rastet sipas paragrafit (6) të këtij neni, inspektori do të marrë një aktvendim me shkrim brenda 48 orëve nga lëshimi i urdhërit me gojë.

(9) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektorët kanë të drejtë të marrin masa të tjera të përcaktuara me rregulloret e mjedisit dhe rregulloret për mbikëqyrjen inspektuese, përkatësisht rregulloret për aktivitetet komunale dhe pastërtinë publike në rastet e përmendura në paragrafin (2) të këtij neni.

Neni 49
Fushëveprimi i mbikqyrjes i inspektorit shtetëror të tregut

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes brenda fushëveprimit të tij, inspektori shtetëror i tregut inspekton dhe kontrollon:

- 1) nëse pajisjet, përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë, të cilat janë vendosur në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, përmbushin kërkesat në lidhje me përbërjen në lidhje me praninë e substancave të rrezikshme në pajtim me nenin 9 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 2) nëse pajisjet e lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut janë shënuar në mënyrë në pajtim me nenin 10 të këtij ligji;
- 3) nëse tregtari informon përdoruesit e fundit në një mënyrë të përcaktuar në nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 4) nëse tregtari posedon një deklaratë me shkrim nga prodhuesi në pajtim me nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 5) nëse prodhuesi informon përdoruesit përfundimtarë në një mënyrë të përcaktuar në pajtim me nenin 30 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 6) nëse prodhuesi i informon tregtarët në zinxhirin e furnizimit të pajisjeve në mënyrë në pajtim me nenin 30 paragrafi (3) të këtij ligji;
- 7) nëse prodhuesi që shet pajisje me anë të komunikimit në distancë informon përdoruesit përfundimtarë në mënyrë të përcaktuar me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji dhe
- 8) kryen veprimtari të tjera brenda kompetencës së tij të përcaktuara në këtë ligj.

Neni 50
Miratimi i aktvendimeve të inspektorit shtetëror të tregut

(1) Gjatë kryerjes së inspektimit, inspektori shtetëror i tregut me aktvendim:

- 1) do ta detyrojë prodhuesin të tërheqë pajisjet, përfshirë kabllot dhe pjesët rezervë që janë vendosur në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut dhe të cilat nuk i plotësojnë kërkesat në lidhje me praninë e substancave të rrezikshme në pajtim me nenin 9 paragrafi (1) të këtij ligji;
- 2) do ta detyrojë prodhuesin të tërheqë nga tregu pajisjet që nuk janë shënuar në pajtim me nenin 10 të këtij ligji;
- 3) do ta detyrojë tregtarin të informojë përdoruesit përfundimtarë në një mënyrë të përcaktuar në nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 4) do ta detyrojë tregtarin të sigurojë një deklaratë me shkrim nga prodhuesi në pajtim me nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji;
- 5) do ta detyrojë prodhuesin të informojë përdoruesit e fundit në një mënyrë të përcaktuar në nenin 30 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;
- 6) do t'i detyrojë prodhuesit të informojnë tregtarët në mënyrë të përcaktuar në nenin 30 paragrafi (3) të këtij ligji, dhe
- 7) do ta detyrojë prodhuesin që shet pajisje me anë të komunikimit në distancë të informojë përdoruesit përfundimtarë në pajtim me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji.

(2) Nëse gjatë mbikëqyrjes së inspektimit inspektori shtetëror i tregut konstaton se subjektet e mbikëqyrjes nuk janë në pajtim me kërkesat e këtij ligji, ai/ajo do të konstatojë parregullsitë e përcaktuara me procesverbal dhe në aktvendim do të përcaktojë masat dhe aktivitetet të cilat duhet t'i marrë për tejkalimin e situatës që rezulton, dhe gjithashtu do të përcaktojë një afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës që rezulton.

(3) Kundër aktvendimit të inspektorit shtetëror të tregut mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren e mbikëqyrjes inspektuese.

(4) Përderisa subjektet nga paragrafi (1) i këtij neni nuk veprojnë në pajtim me aktvendimin e inspektorit shtetëror të tregut dhe nuk heqin arsyet për situatën që rezulton të përcaktuar me aktvendim, atëherë inspektori paraqet kërkesë për fillimin e kundërvajtjes, procedura tek një organ kompetent për kundërvajtje.

(5) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes nga paragrafi (1) i këtij neni, inspektori shtetëror i tregut ka të drejtë të ndërmarrë masa të tjera të përcaktuara me rregulloret për inspektoratin e tregut, rregulloret për sigurinë e produkteve, rregulloret për mbrojtjen e konsumatorit dhe rregulloret për mbikëqyrjen inspektuese.

Neni 51

Fushëveprimi i mbikëqyrjes i organit profesional

(1) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes, në pajtim me nenin 34 të këtij ligji, organi profesional kryen inspektimin dhe kontrollon të dhënat dhe dokumentet që janë bazë për mbajtjen e evidencave dhe përgatitjen e raporteve.

(2) Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes mbi kompensimin e llogaritur dhe të paguar nga neni 36 i këtij ligji, organi ekspert inspekton dhe kontrollon:

1) nëse prodhuesi, i cili është i detyruar të paguajë një kompensim për menaxhimin me mbetjet e pajisjeve llogarit dhe paguan kompensimin brenda afatit të caktuar, si dhe nëse i plotëson kushtet për kthimin e kompensimit të paguar (neni 36 i këtij ligji);

2) nëse kompensimi për menaxhimin me mbetjet e pajisjeve llogaritet dhe paguhet në një kohë dhe në mënyrë korrekte dhe nëse ajo mban dhe ruan regjistra të rregullt dhe të saktë të kompensimit të llogaritur dhe të paguar (neni 37 i këtij ligji);

3) nëse prodhuesit i plotësojnë kushtet për përjashtim nga pagesa e kompensimit të përmendur në nenin 38 të këtij ligji.

(3) Për mbikëqyrjen dhe kontrollin e kryer nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni, zyrtari i organit profesional përgatit procesverbal të cilin ai/ajo do t'ia paraqesë subjektit të mbikëqyrjes.

(4) Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes, organi nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni përcakton që subjektet e mbikëqyrjes nuk janë në pajtim me kërkesat e këtij ligji, ai do t'i përcaktojë me aktvendim masat e duhura dhe aktivitetet që do të duhet të ndërmerren për të tejkaluar situatën që rezulton dhe do të caktojë afat që nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë për të eliminuar shkaqet e situatës.

(5) Kundër aktvendimit nga paragrafi (4) i këtij neni mund të bëhet ankesë në pajtim me rregulloren e procedurës së përgjithshme administrative.

(6) Përderisa subjektet nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni nuk veprojnë në pajtim me aktvendimin e organit profesional dhe nuk heqin arsyet për situatën që rezulton të përcaktuar me aktvendim, organi profesional do të paraqesë një kërkesë për fillimin e procedurës së kundërvajtjes deri te organi kompetent për kundërvajtje ose gjykata kompetente.

Neni 52

Zbatimi i dispozitave nga ligjet e tjera të inspektimit

Në procedurën gjatë kryerjes së inspektimit në pajtim me këtë ligj, do të zbatohen në mënyrë të përshtatshme dispozitat e rregulloreve të inspektimit, rregulloreve të mjedisit jetësor, rregulloreve të menaxhimit të mbeturinave dhe rregulloreve për përgjegjësinë e zgjeruar të prodhuesit në menaxhimin e rrymave speciale të mbetjeve.

Neni 53 Vërejtje

(1) Përderisa para kryerjes së inspektimit inspektori shtetëror për mjedisin jetësor, përkatësisht inspektori i autorizuar i mjedisit jetësor ose inspektori shtetëror i tregut përcakton se është kryer një parregullsi nga neni 17 ose neni 30 paragrafi (1) dhe (2) i këtij ligji për herë të parë, do të konstatojë parregullsinë e përcaktuar me një procesverbal do të konstatojë parregullsinë e përcaktuar dhe me vendim do të lëshojë vërejtje dhe do të përcaktojë një afat brenda të cilit subjekti i mbikëqyrjes inspektuese është i detyruar të heq parregullsitë e përcaktuara me një raport.

(2) Inspektorati Shtetëror i Mjedisit Jetësor udhëheq regjistër të vetëm të vërejtjeve të shqiptuara brenda kompetencës së tij.

(3) Inspektorati Shtetëror i Tregut udhëheq regjistër të vetëm të vërejtjeve të lëshuara brenda kompetencës së tij.

(4) Forma dhe përmbajtja e regjistrave të vërejtjeve të lëshuara nga paragrafi (3) i këtij neni përcaktohet nga ministri që udhëheq organin e mjedisit jetësor.

(5) Formën dhe përmbajtjen e shënimeve të vërejtjeve të shqiptuara nga paragrafi (4) i këtij neni i përcakton Ministri, i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore përgjegjës për kryerjen e veprimtarive në fushën e ekonomisë.

KREU IX SANKSIONE TË KUNDËRVAJTJES

Neni 54 Sanksione të kundërvajtjes nga kategoria e parë

(1) Gjobë në shumë prej 9,000 deri në 10,000 euro në kundërvlerë denari për mikro tregtarët, nga 18,000 në 20,000 euro në kundërvlerë denari për tregtarët e vegjël, nga 53,000 në 59,000 euro në kundërvlerë denari për tregtarët e mesëm dhe nga 88,000 në 98,000 euro në kundërvlerë denari për tregtarët e mëdhenj do të shqiptohen për kundërvajtje ndaj personit juridik, nëse:

1) braktis ose dorëzon mbetjet e pajisjeve si pjesë e mbeturinave të pa renditura komunale (neni 12 i këtij ligji);

2) refuzon të marrë falas mbetjet e pajisjeve nga përdoruesi përfundimtar, para shitjes së pajisjeve të reja të amvisërive, sipas sistemit një për një (neni 13 paragrafi (1) i këtij ligji);

3) nuk ofron ose refuzon të marrë falas mbetjet e pajisjeve nga përdoruesi përfundimtar gjatë dorëzimit të pajisjeve të reja të amvisërive nga vendi i dorëzimit, nëse përdoruesi përfundimtar dëshiron ta kthejë atë (neni 13 paragrafi (2) i këtij ligji);

4) nuk siguron hapësirë për grumbullimin mbetjeve të pajisjeve të vogla në zonën e shitjes ose në afërsi të tyre të menjëhershme, si dhe nuk informon publikun për vendndodhjen e tyre, në pajtim me nenin 13 paragrafi (3) të këtij ligji;

5) dështon të informojë në mënyrë adekuate përdoruesit e fundit për mundësinë e kthimit dhe marrjes në dorëzim të mbetjeve të pajisjeve në zonën e shitjes, si dhe në mënyrë të përcaktuar me nenin 13 paragrafi (4) të këtij ligji;

6) nuk siguron grumbullimin e rregullt të mbetjeve të pajisjeve nga amvisëritë nga tregtari (neni 13 paragrafi (6) i këtij ligji);

7) nuk siguron hapësirë për pranimin e kthyeshëm dhe ngarkimin e mbetjeve të pajisjeve nga përdoruesit përfundimtarë, në pajtim me nenin 14 të këtij ligji;

8) refuzon të ngarkojë mbetjet e pajisjeve nga amvisëritë nga përdoruesit e fundit në kundërshtim me kushtet nga neni 15 i këtij ligji;

9) nuk mban evidencë për sasi të e grumbulluara dhe të dorëzuara të mbetjeve të pajisjeve sipas kategorive dhe nuk ua vë në dispozicion organeve kompetente të inspektimit në çdo kohë (neni 16 i këtij ligji);

10) nuk posedon një vërtetim me shkrim nga prodhuesi në pajtim me nenin 16 paragrafi (4) të këtij ligji;

11) nuk mbledh, ruan dhe dorëzon mbetjet e pajisjeve në pajtim me nenin 17, paragrafët (1), (3) dhe (4) të këtij ligji;

12) nuk vepron me mbetjet e pajisjeve në pajtim me nenin 18 paragrafi (1) të këtij ligji;

13) nuk dorëzon grumbullimin e mbetjeve të pajisjeve në pajtim me nenin 18 paragrafi (4) të këtij ligji;

14) në programet e tyre nuk parashikojnë masa dhe aktivitete të veçanta në pajtim me kërkesat nga neni 20 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;

15) mbledh mbeturinat e paisjeve, si dhe i transporton ato në kundërshtim me kërkesat nga neni 20, paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;

16) mbledh mbetjet e pajisjeve në qendrat e grumbullimit ose pikat e grumbullimit, i ruan përkohësisht ato, në kundërshtim me mënyrën e përkohshme dhe nuk lejon qasjen e personelit nga instalimi për trajtimin dhe përpunimin e mbetjeve të pajisjeve (neni 20 paragrafët (5)) dhe (6) të këtij ligji);

17) nuk dorëzon grumbullimin e mbetjeve të pajisjeve në pajtim me kërkesat e përcaktuara në nenin 20 paragrafi (7) të këtij ligji;

18) nuk mban shënime dhe nuk ruan të dhëna në mënyrë të përcaktuar (neni 20, paragrafët (8) dhe (9) të këtij ligji);

19) nuk paraqet një raport për mbetjet e pajisjeve të eksportuara, në pajtim me nenin 23 paragrafi (11) të këtij ligji;

20) vepron në kundërshtim me kërkesat e nenit 24 paragrafi (2) të këtij ligji;

21) nuk ka paguar kompensimin paushal në pajtim me nenin 24 paragrafi (3) të këtij ligji

22) me mbetjet e pajisjeve të mbetura nuk vepron në pajtim me nenin 25 të këtij ligji

23) nuk siguron menaxhim të mbetjeve të pajisjeve të mbetura në pajtim me nenin 26 paragrafi (4) të këtij ligji;

24) nuk siguron informacion për operatorin e instalimit për trajtimin dhe përpunimin e mbetjeve të pajisjeve në pajtim me nenin 29 të këtij ligji;

25) nuk siguron informacion për përdoruesit e fundit në pajtim me nenin 30 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji;

26) nuk i informojnë tregtarët në zinxhirin e shpërndarjes së pajisjeve për mënyrën e ngarkimit të mbetjeve të pajisjeve (neni 30 paragrafi (3) i këtij ligji);

27) nuk informon përdoruesit përfundimtarë të pajisjeve të furnizuara me anë të komunikimit në distancë në mënyrë të përshtatshme në pajtim me nenin 30 paragrafi (5) të këtij ligji;

28) nuk është regjistruar si prodhues i vogël, nuk mban regjistra dhe nuk paraqet raporte në pajtim me nenin 31 paragrafi (2) të këtij ligji;

29) nuk emëron përfaqësues të autorizuar dhe nuk vepron në pajtim me kërkesat dhe kushtet e referuara në nenin 33 të këtij ligji;

30) nuk mban shënime vjetore në formë të shkruar dhe elektronike për llojin dhe sasinë e pajisjeve të lëshuara në treg në pajtim me nenin 34 paragrafi (1) të këtij ligji;

31) nuk paraqet llogari deri te organi profesional në pajtim me nenin 37 paragrafi (2) të këtij ligji.

(2) Gjohë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet personit përgjegjës në mikro tregtarin e personit juridik, nga 1,000 euro në kundërvlerë denari në një tregtar të vogël, nga 3,000 euro në denar. kundërvlera në një tregtar të mesëm dhe 5,000 euro

në kundërvlerë denari në një tregtar të madh i cili menaxhon mbetjet e pajisjeve për veprimet e përmendura në paragrafin (1) të këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 250 euro në kundërvlerë denaro do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij ligji.

(4) Kryerësit të kundërvajtjes nga ky nen, organi i kundërvajtjes mund t'i shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5) Për personin përgjegjës nga paragrafi (2) i këtij neni, organi për kundërvajtje mund të shqiptojë ndalim të sanksionit kundërvajtës për kryerjen e detyrës.

(6) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve për kundërvajtje nga paragrafët (1) dhe (2) të këtij neni është gjykata kompetente, dhe organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga paragrafi (3) nga ky nen është organi për kundërvajtje i formuar në pajtimme Ligjin për Mjedisin Jetësor (në tekstin e mëtejme: Komisioni për Kundërvajtje).

Neni 55

Sanksionet e kundërvajtjes nga kategoria e dytë

(1) Gjobë në shumën prej 13.000 deri në 14.000 euro në kundërvlerë në denarë për mikro tregtarët, nga 25,000 në 28,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e vegjël, nga 76,000 në 84,000 euro në kundërvlerë në denarë për tregtarët e mesëm dhe nga 126.000 në 140.000 euro në kundërvlerë me denarë për tregtarët e mëdhenj do të dënohen për kundërvajtje ndaj një personi juridik, nëse:

1) prodhon dhe / ose vendos në treg pajisje, materiale dhe përbërës që nuk plotësojnë kërkesat në lidhje me prodhimin dhe modelimin e produkteve në pajtimme nenin 8 të këtij ligji;

2) prodhon dhe vendos në treg paisje, përfshirë kablot dhe pjesët rezervë që nuk plotësojnë kërkesat për përbërjen e substancave të rrezikshme në pajtimme nenin 9 të këtij ligji;

3) pajisjet që janë hedhur në treg nuk shënohen në pajtimme nenin 10 të këtij ligji;

4) nuk ka siguruar dhe organizuar një sistem për grumbullimin e veçantë të mbetjeve të pajisjeve nga amvisëritë në një mënyrë të përcaktuar (neni 11 paragrafët (1) dhe (2) të këtij ligji);

5) nuk dorëzon mbetjet e pajisjeve të grumbulluara në mënyrë të përshkruar (neni 13 paragrafi (5) i këtij ligji);

6) nuk dorëzon dhe nuk vepron me mbetjet e pajisjevetë cilat nuk janë mbeturina të paisjeve nga amvisëritë në një mënyrë të përshkruar (neni 17 paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji);

7) largon mbetjet e pajisjevepa kaluar nëpër procesin e para-trajtimin (neni 21 paragrafi (1) i këtij ligji);

8) mbetjet e pajisjevepara trajtimin ruhen dhe depozitohen në kundërshtim me kërkesat e nenit 21 paragrafët (3) dhe (4) të këtij ligji;

9) veprojnë në kundërshtim me kërkesat për para-trajtimin dhe trajtimin e mbetjeve të pajisjevetë përmendura në nenin 21, paragrafët (5) dhe (6) të këtij ligji;

10) nuk siguron menaxhimin e pjesëve, materialeve dhe përzierjeve, të marra pas përpunimit të mbetjeve të pajisjevenë pajtimme rregulloret për menaxhimin e mbeturinave (neni 21 paragrafi (7) i këtij ligji);

11) nuk përcakton qëllimet vjetore për mbledhjen e mbeturinave të paisjeve, sipas kategorive të pajisjeve në kilogram brenda afatit të caktuar (neni 22 paragrafët (4) dhe (5) të këtij ligji);

12) nuk përcakton qëllimet vjetore për përpunimin e mbetjeve të pajisjevesipas kategorisë së pajisjeve në kilogram brenda një afati të caktuar (neni 23 paragrafi (5) i këtij ligji);

13) nuk mban evidencë dhe nuk paraqet raporte në një mënyrë dhe në një formë të përshkruar në pajtimme nenin 23, paragrafët (6), (7) dhe (8) të këtij ligji;

14) nuk financon sistemin e plotë për menaxhimin me mbetjet e pajisjeve nga amvisëritë në pajtimme nenin 24 paragrafi (1) të këtij ligji;

15) nuk siguron financimin e shpenzimeve për menaxhimin me mbetjet e pajisjevetë mbetura në pajtimme nenin 25 të këtij ligji;

16) refuzon ta marrë atë falas si dhe të sigurojë menaxhim dhe financim të mëtejshëm të kostove për menaxhimin e mbetjeve të pajisjeve nga përdoruesit përfundimtarë të cilët nuk janë familje private në pajtimme nenin 26 paragrafi (2) të këtij ligji;

17) nuk lidh marrëveshje me një benpyec kolektiv për menaxhimin me mbetjet e pajisjeveose nuk siguron licencë për një veprues të pavarur për menaxhimin me mbetjet e pajisjevenë pajtimme nenin 28 të këtij ligji;

18) paraqiti të dhëna të pasakta me qëllim që të konsiderohet si prodhues i vogël (neni 31 paragrafi (3) i këtij ligji);

19) nuk i paraqet një raport vjetor organit profesional brenda një afati të caktuar për llojin dhe sasinë e pajisjeve të vendosura në treg (neni 34 paragrafi (2) i këtij ligji);

20) nuk i ruan të dhënat nga raportet brenda afatit të caktuar (neni 34 paragrafi (7) i këtij ligji);

21) paraqet një raport me të dhëna të pasakta në pajtim me nenin 34 të këtij ligji;

22) tregon qëllimisht të dhëna të pasakta me qëllim të përjashtimit dhe kthyerjes së kompensimit për paisjen (neni 36 paragrafi (7) dhe (8) i këtij ligji);

23) Kompensimi i menaxhimit me mbetjet e pajisjevenuk e llogarit dhe nuk e paguan në kohën e duhur dhe në mënyrë korrekte dhe nuk mban, ruan regjistra të rregullt dhe të saktë të kompensimit të llogaritur dhe të paguar (neni 37 paragrafi (1) i këtij ligji).

(2) Gjobë në shumë prej 700 Euro në kundërvlerë të denarit do të shqiptohet personi përgjegjës në personin juridik mikro tregtarë, nga 1,500 në kundërvlerë në denarë në personin juridik tregtar të vogël, nga 4,000 në kundërvlerë në denarë në mediumin e personit juridik tregtar dhe nga 7,000 në kundërvlerë me denarë në personin juridik tregtar i madh për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 500 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Kryerësi i kundërvajtjes nga ky nen, organi i kundërvajtjes mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5) Për personin përgjegjës nga paragrafi (2) i këtij neni, organi për kundërvajtje mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së detyrës.

(6) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse nga ky nen është gjykata kompetente.

Neni 56

Sanksionet kundërvajtëse nga kategoria e tretë

(1) Gjobë në shumë prej 18,000 nga 20,000 euro në kundërvlerë denari për mikrotregtarët, nga 36,000 në 40,000 euro në kundërvlerë denari për tregtarët e vegjël, nga 110,000 në 120,000 euro në kundërvlerë denar për tregtarët e mesëm dhe nga 180,000 në 200,000 euro në kundërvlerë denar për tregtarët e mëdhenj do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit juridik nëse:

1) mbeturinat e mbledhura veçmas të paisjeve para se të kalojë procesi i trajtimit dhe i përpunimit (neni 21 paragrafi (1));

2) nuk siguron realizimin e qëllimeve nacionale të mbledhjes në pajtim me nenin 22 paragrafi (1) të këtij ligji;

3) nuk siguron realizimin e qëllimeve nacionale për përpunim, në pajtim me nenin 23 paragrafi (1) të këtij ligji;

4) përpunon mbeturina të paisjeve pa leje, si dhe nuk i plotëson kërkesat e lejes, në pajtim me nenin 23 paragrafi (14) të këtij ligji;

5) nuk paguan kompensim për menaxhimin e mbeturinave të paisjeve brenda afatit të përcaktuar në pajtim me nenin 36 paragrafët (1) dhe (5) të këtij ligji.

(2) Gjobë në shumë prej 1,000 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet personit përgjegjës në personin juridik mikrotregtar, nga 2,000 denarë në kundërvlerë të denarit personit juridik tregtar i vogel, nga 6,000 denarë në kundërvlerë të denarit personit juridik tregtar i mesëm dhe prej 10,000 denarë në kundërvlerë të denarit në personin juridik tregtar i madh për veprimet sipas paragrafit (1) të këtij neni.

(3) Gjobë në shumë prej 750 euro në kundërvlerë denari, do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet sipas paragrafit (1) të këtij neni.

(4) Kryerësit të kundërvajtjes sipas këtij neni, organi kundërvajtës mund t'i shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalimin e kryerjes së veprimtarisë.

(5) Për personin përgjegjës sipas paragrafit (3) të këtij neni, organi kundërvajtës mund të shqiptojë sanksion kundërvajtës për ndalim për kryerjen e detyrës.

(6) Organi kompetent kundërvajtës për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse sipas këtij neni është gjykata kompetente.

Neni 57

Sanksione kundërvajtëse për persona fizikë

(1) Gjobë në shumë prej 200 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet personit fizik për kundërvajtje nëse ai i lë ose i dorëzon mbetjet e paisjeve si pjesë e mbeturinave të pa renditura komunale (neni 12);

(2) Gjobë në shumë prej 250 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet personit fizik për veprimet sipas paragrafit (1) të këtij neni nëse ato lihen, hidhen dhe/ ose braktisen afer trupave ujqorë dhe/ ose në trupat ujqorë (lumenj, liqene, pellgje, kënetë, etj.).

(3) Organi kompetent i kundërvajtjes për shqiptimin e sanksioneve kundërvajtëse sipas këtij neni është Komisioni Kundërvajtje.

Neni 58

Procedura për barazim dhe kontraktim

(1) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenin 54 dhe 57 të këtij ligji, inspektorët kompetentë sipas nenit 44 të këtij ligji janë të detyruar t'i propozojnë kryesit të kundërvajtjes procedurën e zgjidhjes duke lëshuar një urdhër pagese për kundërvajtje para se të paraqesin një kërkesë për procedurë të kundërvajtjes.

(2) Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenet 55 dhe 56 të këtij ligji, inspektorët kompetentë duhet t'i propozojnë kryesit të kundërvajtjes procedurën e zgjidhjes para se të paraqesin kërkesë për fillimin e procedurës kundërvajtëse.

(3) Procedurat e zgjidhjes dhe vendosjes do të zhvillohen në pajtim me dispozitat e Ligjit të Kundërvajtjeve dhe Ligjit të Mjedisit Jetësor.

(4) Ministri, i cili e udhëheq organin për mjedisin jetësor, përshkruan formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës për kundërvajtje.

Neni 59

Mbajtja e procedurës kundërvajtëse

Procedura kundërvajtëse zhvillohet në pajtim me Ligjin e Kundërvajtjeve dhe Ligjin e Mjedisit Jetësor.

X. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 60 Afatet për zbatim

(1) Prodhuesit të cilët vendosin pajisje elektrike dhe elektronike në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut janë të detyruar të regjistrohen në pajtim me nenin 32 të këtij ligji, më së voni se 31 mars 2022.

(2) Prodhuesi është i detyruar të fillojë mbajtjen e regjistrave sipas nenit 34 paragrafi (1) të këtij ligji nga 1 janari 2022

(3) Raportin e parë vjetor për llojin dhe sasinë e pajisjeve të lëshuara në treg në Republikën e Maqedonisë së Veriut, sipas nenit 34 paragrafi (2) të këtij ligji, prodhuesi është i detyruar t'ia paraqesë organit profesional më së voni deri më 31 mars 2023 për vitin 2022

(4) Dispozitat e nenit 36 të këtij ligji do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2022

Neni 61 Miratimi i akteve nënligjore

(1) Aktet nënligjore të parashikuara me këtë ligj do të miratohen brenda një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Deri në ditën e hyrjes në fuqi të akteve nënligjore të përmendura në paragrafin (1) të këtij neni, aktet nënligjore ekzistuese do të zbatohen.

Neni 62 Ndërprerja e vlefshmërisë

(1) Me ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji pushon së vlefshmi Ligji i Menaxhimit të Paisjeve Elektrike dhe Elektronike dhe Mbetjeve të Paisjeve Elektrike dhe Elektronike ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 6/12, 163/13, 146/15 dhe 39/16.

(2) Në ditën e fillimit të zbatimit të nenit 36 të këtij ligji, dispozitat e nenit 179 paragrafët (2), (5) dhe (6) të Ligjit të Mjedisit Jetësor ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë") pushon së qeni të vlefshme 53/2005, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187 / 13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16 dhe 99/18).

Neni 63 Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e shpalljes në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut".